

Пред вама је публикација која садржи основне информације о Економском факултету у Приштини (са привременим седиштем у Косовској Митровици), о наставном плану, условима за упис, режиму студија и организацији Факултета. Надамо се да ће бити корисна како студентима тако и ученицима средњих школа који су заинтересовани за студије на нашем Факултету.

Зграда Економског факултета у Косовској Митровици

Зграда Ректората Универзитета у Приштини

**Република Србија
КОМИСИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ И
ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА**

**УВЕРЕЊЕ
О АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА**

Универзитет у Приштини, Економски факултет Косовска Митровица,, испунио је стандарде прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС” број 106/06), за акредитацију студијског програма Основних академских студија Пословна економија у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука, и то за 120 студената уписаних у прву годину студија у седишту.

Ово уверење издаје се на основу члана 16. став 5. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 76/05).

Број 612-00-910/4/2008-04.
Београд, 27-28.11 2008. године

ПРЕДСЕДНИК
проф. др Слободан Арсенијевић

**Република Србија
КОМИСИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ И
ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА**

**УВЕРЕЊЕ
О АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА**

Утврђује се Универзитет у Приштини, Економски факултет Косовска Митровица, испунио је стандарде прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС” број 106/06), за акредитацију студијског програма Дипломске академске студије Пословна економија у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука, и то за 45 студената уписаних у прву годину студија у седишту.

Ово уверење издаје се на основу члана 16. став 5. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 76/05).

Број: 612-00-910/5/2008-04
25.04.2009. године

ПРЕДСЕДНИК
проф. др Слободан Арсенијевић

**Република Србија
КОМИСИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ И
ПРОВЕРУ КВАЛИТЕТА**

**УВЕРЕЊЕ
О АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА**

Утврђује се Универзитет у Приштини, Економски факултет Косовска Митровица, испунио је стандарде прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС” број 106/06), за акредитацију студијског програма Дипломске академске студије Међународна економија у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука, и то за 20 студената уписаних у прву годину студија у седишту.

Ово уверење издаје се на основу члана 16. став 5. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 76/05).

Број: 612-00-685/2009-04
28.08.2009. године

ПРЕДСЕДНИК
проф. др Слободан Арсенијевић

РУКОВОДСТВО ФАКУЛТЕТА

Декан

Проф. др Срећко Милачић

Продекан

Проф. др Љиљана Арсић

Секретар

Миодраг Васић, дипл. правник

Шефови катедри:

Катедра за општу економску теорију

Проф. др Драгић Стојадиновић

Катедра за финансије и спољну трговину

Проф. др Срећко Милачић

Катедра за привредни развој

Проф. др Мирјана Маљковић

Катедра за економику и организацију предузећа

Проф. др Јагош Зеленовић

Катедра за рачуноводство и информатику

Проф. др Александар Доганчић

ДОБРОДОШЛИ НА ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

Драги наши бруцоши!

Добро нам дошли на Факултет!

Економски факултет Универзитета у Приштини функционише четрдесет седам година. То је довољно дуг временски период за оцену досадашњег рада и назнаке реперних кордината будућег развоја ове научно образовне институције. Нема сумње, четрдесет девет година рада за оне који су склони да упоређују развој институције са животним веком, рекли бисмо да је Факултет достигао фазу своје зрелости. Истина, од свог оснивања до данас Факултет је пролазио кроз многа искушења делећи при том судбину своје

Зграда Економског факултета у К. Митровици

државе и свог народа, али је при томе увек чувао и бранио свој академски ниво и озбиљност научно-образовне институције, проналазећи одговоре који су и у најнеповољнијим условима афирмисали научну економску струку, лични и професионални статус наставника и сарадника и наравно интерес студената да квалитетно стичу знања, односно да на време заврше студије. Све то обезбеђивало је добру основу да Економски факултет Универзитета у Приштини сада са привременим седиштем у Косовској Митровици стекне реноме препознатљивог Факултета, чији је кадар спреман да за нови миленијум школује квалитетне дипломиране економисте, спремне да прихвате изазове које намеће нова научно-технолошка револуција.

Савремено друштво карактерише интензиван научно-истраживачки рад и раст знања заснованог на резултатима нове информатичке револуције. Знање и информација постају стратешки и активни ресурс преображаја и развоја друштва, једнако као што су то људски рад и капитал били за индустријско друштво. Користећи подршку информационе технологије и система за управљање информационим ресурсима економски и други субјекти су у могућности да успешније управљају својим развојем и функционисањем у међузависном економском окружењу. По први пут велики пословни и други системи могу успешније да економски калкулишу своје ресурсе и производњу у светским релацијама и све то у реалном времену, подстичући на тај начин процес глобализације и преображај светске привреде.

Динамичне научно-технолошке промене које се манифестују свуда око нас, бацају нову рефлексију на још једну страну савременог развоја. Гледано са аспекта нашег развоја да би био успешан он се не би смео ослањати на искључиву зависност од спољнег света, на увоз туђих знања и иностране технологије. Јер, искуство показује да та зависност неизбежно води потчињавању националне економије интересима индустријски развијених земаља, као и прихватању застарелих технологија.

С друге стране, не треба занемарити спољни утицај на избор економске структуре, политике задуживања и све последице које она може имати по наш друштвено-економски развој. Јасно је, дакле, да се од нежељних утицаја можемо заштитити само развојем своје сопствене науке и технолошких решења, бар у неким од водећих сектора савременог научно-технолошког прогреса, за које имамо властите потенцијале.

Свесни императивних захтева будућности који се постављају пред дипломиране економисте, логичним се чини и напор Факултета

да уз квалитетан кадар и наставне планове и програме образује будуће дипломиране економисте у складу са захтевима које намеће савремени научно-технолошки прогрес. Поред тога, Факултет је настојао и настоји, да поред наставно-образовне делатности, свесрдно подстиче и научно-истраживачки рад стварајући чвршћу сарадњу са својим окружењем.

Бројне везе и сарадња са релевантним научно-истраживачким установама и пословним и другим субјектима, давали су додатни импулс Факултету за конципирање наставних планова и програма у складу са захтевима које је поставио долазак новог миленијума. Иако, данас Факултет своју делатност остварује у отежаним условима, наставни кадар настоји да значајно користи савремена научна средства и примењује савремену информациону технологију у оквиру наставног процеса, јер је то битна претпоставка за живот и рад у новом информационом добу.

Драги наши бруцоши, сведоци сте веома динамичних промена у свим областима живота и рада, тако да немате "времена на претек". Зато га рационално и паметно користите, будите са својом генерацијом и сада на почетку добро испланирајте своје време за живот и рад, како би Вам студије биле - студије задовољства и успеха.

Нема дилеме!

Декан
Проф. др Срећко Милачић

1. ОСНИВАЊЕ И РАЗВОЈ ФАКУЛТЕТА

Економски факултет у Приштини, као високо образовна и научна установа, свој развојни пут отпочео је као одељење Правно-економског факултета у Београду, када је у јесен 1961. године уписао прву генерацију студената.

Одељење Правно-економског факултета отпочело је са радом у просторијама војне зграде. У тој згради адаптиране су слушаонице за одржавање наставног процеса, мање просторије за наставничке кабинете и просторије за обављање административних послова.

Свечано отварање Правно-економског факултета у присуству првог декана, проф. др Јовице Патрновића, извршено је октобра 1961. године.

У прву годину студија уписана су 203 редовна и 417 ванредних студената. Наставу и вежбе изводили су наставници и сарадници Економских факултета из Београда, Ниша и Скопља.

Све до дипломирања прве генерације студената развој сопственог кадра базира се на ангажовању већ формираних стручњака који су у сталном или допунском радном односу изводили наставу.

Даље формирање сопственог научног подмлатка углавном, је остварено ангажовањем најбољих студената генерације, који су као асистенти наставили даље школовање и усавршавање.

Одељење Економског факултета остало је у саставу Правно-економског факултета све до 1971. године, када је донета одлука о формирању два посебна факултета у оквиру Универзитета у Приштини.

Осамостањени Економски факултет наставља са радом у истој згради са Правним факултетом. Извршена је адаптација зграде, укључујући доградњу амфитеатра за студенте, као и зграде (анекса) у

којој су изграђени кабинети наставника, библиотека са читаоницом, лабораторија за стране језике, кабинет за информатику, ресторан и друге службене просторије. На тај начин расположиви простор је био повећан, а што је представљало солидну основу за даљи рад Факултета.

У наставно-научном процесу стално је јачао кадровски потенцијал, ангажовањем стручних и компетентних професора и асистената.

Од 1985/86. године на Факултету се одвија настава и на магистарским студијама. Ових протеклих година на Факултету је успешно одбрањено више десетина магистарских теза и докторских дисертација.

Све ове године Факултет је настојао да, поред наставно образовне делатности, подстиче научно-истраживачки рад, кроз основна развојна и примењена истраживања у функцији развоја економске теорије, а нарочито унапређења пословања привредних субјеката. Ова делатност се одвијала до 1971. године преко Завода за друштвена истраживања, затим Економског института, од 1982. године Завода за економска истраживања и најзад, од 1998. год. преко НИЦЕФ-а.

Научно истраживачка делатност се реализовала изградом различитих НИ пројеката, студија и других стручних и научних публикација, у којима учествују наставници и сарадници са Факултета, других факултета у земљи, стручњака из привреде, економских института и др. До сада је успешно урађено више од стотину пројеката који су примењени у већем броју случајева и резултирали су у повећању успешности пословања и бољој организованости пословних система за које су урађени.

Константа у досадашњем развоју Факултета је стална промена. Зато се у наше наставне планове и програме редовно уносе иновације

(до данас наставни план је шест пута мењан). У припреми је и нова измена наставног плана и програма, а све са циљем да се што боље одговори на савремене захтеве школовања и са намером да се у наставни процес укључе најновији научни резултати. Иако је Факултет градио своју позицију на квалитетном наставном кадру и наставним плановима и програмима дефинисаним у складу са најновијим достигнућима науке и захтевима пословне праксе, доласком УНМИК-а и снага КФОР-а на Косово и Метохију, Факултет је практично онемогућен за рад у свом седишту у Приштини. Уместо обезбеђивања безбедног наставно-научног процеса пред очима УНМИК-а, практично је дозвољен прогон нашег Факултета из Приштине, који траје до данашњег дана.

Влада Републике Србије и њено ресорно Министарство помогли су у стварању услова за наставак рада Факултета на новим локацијама најпре у Блацу, затим Зубином Потоку и на крају у Косовској Митровици. У том смислу најпре је СО Блаце, а од школске 2002/2003. и СО Зубин Поток доделила на коришћење просторије и учионице Средњешколског центра. Од октобра 2006. године Факултет своју делатност обавља у Косовској Митровици. Набављен је неопходан инвентар и намештај и опремљен информатички кабинет. Оспособљен је студентски дом за боравак студената, њихову исхрану, тако да су створени основни услови за рад и студирање.

И поред одређених тешкоћа које прате наставни процес основна оријентација даљег рада Факултета јесте образовање кадрова савременог економског профила. Иновирани наставни садржаји, усклађени с научним сазнањима у свету и код нас, високо стручни кадрови, нови методи рада и примена савремене информационе технологије, гарант су стицања високог нивоа знања у области економије и оспособљености за научна истраживања и решавања најсложенијих проблема у пракси.

Током 2008. и 2009. године Факултет је испунио све стандарде прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

2. ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Као образовна и научна високошколска установа, Факултет остварује своју делатност обављањем посебно осмишљених, научно утемељених, друштвено верификованих и координисаних активности преко три организационе јединице:

1. Наставно-образовне и научне делатности,
2. Научно истраживачког центра,
3. Стручних служби.

Наставно-образовна и научна делатност

Наставно-образовна и научна делатност Факултета, као основна делатност, остварује се кроз: основне, специјалистичке, мастер и докторске студије. Такође, Факултет организује и посебне облике студија за обуку и иновацију знања и кроз научно-истраживачку делатност.

Основне академске студије

Факултет своју основну и најважнију делатност – основне академске студије, реализује на основама савремено конципираних наставних планова и програма по угледу на наставне планове и програме референтних факултета економије.

Основне академске студије на Факултету трају четири године (осам семестара) и на њима се стиче 240 ЕСПБ бодова.

Основне академске студије организују се с усмерењем на четвртој години.

Дипломирањем на Факултету стиче се стручни назив **економиста.**

Дипломске академске студије - *master*

На основу законских прописа и одговарајуће сагласности Министарства просвете Србије Факултет организује мастер студије у трајању од једне школске године и на њима се стиче најмање 60 ЕСПБ бодова. Настава се изводи у складу са Наставним планом и програмом ових студија на следећим студијским програмима:

1. Пословна економија
2. Међународна економија

Докторске студије

У складу са одредбама Статута Факултета, на Факултету могу бити организоване и докторске студије. Оне обухватају одговарајуће теоријско-методолошке садржаје и научни рад.

Циљ организовања докторских студија је да се економски кадрови оспособе за самостални рад као и за продубљивање и обрађивање научних проблема из области економских наука.

У прву годину докторских студија може се уписати лице које има:

1. завршене одговарајуће дипломске академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и општом просечном оценом од најмање 8,00 на основним академским и дипломским академским студијама, или
2. одговарајући степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију, у складу са одредбама члана 128. Закона о високом образовању.

На Факултету се може пријавити и одбрани докторска дисертација. Докторска дисертација је резултат оригиналног научног рада докторанта у одговарајућој научној области.

Кандидат који одбрани докторску дисертацију стиче научни степен доктора економских наука промоцијом по поступку утврђеним Статутом Универзитета.

Научно-истраживачки рад

Факултет обавља Научно-истраживачку делатност као равноправну област своје укупне делатности. Научно-истраживачки рад одвија се и кроз индивидуални креативни ангажман наставника и сарадника на изради монографија, студија, магистарских и докторских дисертација.

Економска истраживања у области фундаменталних, развојних и примењених истраживања, пружање консултативних, саветодавних услуга, организовање иновативних активности и едукације кадрова реализују се у оквиру јединице за Научно-истраживачки рад, НИЦЕФ-а.

Факултет је, у предходном периоду, учествовао на изради пројеката у области основних истраживања, које финансира Министарство за науку и технологију Владе Републике Србије. Мисија Факултета у области примењених истраживања је да унапреди квалитет рада потенцијалних корисника, да допринесе развоју њихових материјалних, интелектуалних и духовних вредности. Циљ је да се изврши трансфер одговарајућих знања и вештина у области економских наука, неопходних за доношење исправних пословних одлука на нивоу предузећа и на нивоу привредног система.

Као научна институција Факултет се, у области примењених истраживања, појављује са бројном понудом интелектуалних услуга у области израде студија и пројеката, пружања консултантских услуга и

едукацији кадрова. Израда студија и пројеката усмерена је на решавање проблема трансформације предузећа (својинске, управљачке, организа-ционе, финансијске, технолошке и развојне), пословне и финансијске консолидације, стратегије санације привредног развоја и структурних промена (региона и општина). Консултантске услуге обављају области: управљања трансформацијом предузећа, организационог дизајнирања пословних финансија маркетинга и др. У програмима едукације кадрова предвиђено је извођење научно-стручних и инструктивних семинара и курсева у области: финансија, рачуноводства, примене информационе технологије, менаџмента.

Факултет је обезбедио у једном делу савремена средства за обављање научно-истраживачког рада. Посебно је обезбеђено коришћење информационе технологије. Тиме су створени услови да корисници могу дубље да улазе у научна и стручна истраживања и да уз коришћење савремене информационе технологије буду у контакту са изворима научних и стручних информација.

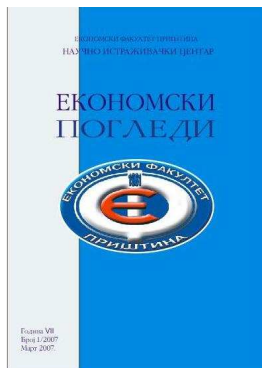
О укупним резултатима научно-истраживачког рада наставника и сарадника, њиховој научној и стручној компетентности, сведочи богата библиографија публикованих научних радова: монографија, уџбеника, студија, радова у часописима на саветовањима и међународним и домаћим скуповима.

Издаваштво

Издавачка делатност је од посебног значаја за успешно одвијање процеса рада у свим важним сегментима Факултета, што је заједнички интерес наставника, сарадника, ваннаставних радника и студената.

Квалитетно одвијање наставно-научног и научно-истраживачког процеса подразумева да се остварени резултати у основним, примењеним и развојним истраживањима учине доступном научној и стручној јавности. У том смислу, Факултет је у оквиру НИЦЕФ-а, створио реалне услове за публикавање и презентацију нових научних сазнања. За потребе несметаног одвијања наставно-образовног и научног процеса, Факултет издаје уџбенике и остале научно-стручне публикације по условима повољним за студенте и ауторе. Факултет је до сада публиковао више уџбеника, монографија, практикума, зборника и збирки ауторизованих предавања.

На факултету се периодично издаје Зборник радова наставника и сарадника, као и научно стручни часопис “**Економски погледи**”. Часопис је интердисциплинарног карактера. У часопису се публикују оригинални чланци из области економије, са циљем даљег унапређења и развоја науке и праксе. Часопис је намењен како академским круговима, тако и практичарима из области економије. У часопису се редовно обрађују аспекти актуелне привредне проблематике.

Катедре

На Факултету делује 5 катедара као стручно-научних окосница рада на факултету:

- Катедра за општу економску теорију
- Катедра за финансије и спољну трговину
- Катедра за привредни развој
- Катедра за економику и организацију предузећа
- Катедра за рачуноводство и информатику

3. НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

Структура студијског програма основних академских студија

Студијски програм основних академских студија „**Пословна економија**“ траје осам семестара и вреднује се са 240 ЕСПБ. На основу савремених научних достигнућа из ових области, програм студентима обезбеђује базична знања као и знања из стручних дисциплина и помоћних садржаја.

Студијски програм пословна економија има четири модула:

1. Рачуноводство и ревизија,
2. Финансије, банкарство и осигурање,
3. Међународна економија и спољна трговина и
4. Менаџмент, маркетинг и предузетништво.

Студијски програм једним својим делом обухватају опште образовни предмети који обезбеђују знања из: социологије, страних језика и сл, као и теоријско-методолошки предмети (математика, статистика, основи економије, макроекономска анализа и сл), који су основа за надградњу научно-стручних и стручно-апликативних предмета.

Део студијског програма везан за модул 1. **Рачуноводство и ревизија** покрива уже стручне дисциплине омогућавајући студентима нова сазнања из: рачуноводства, контроле, ревизије, специјалних биланса и сличних научних дисциплина.

Део студијског програма који се односи на модул 2. **Финансије, банкарство и осигурање** обухватају уже стручне

дисциплине из: међународног банкарста, финансијских тржишта и институција, банкарства, осигурања и сл.

Део студијског програма који се односи на модул 3. **Међународна економија и спољна трговина** обухвата уже стручне дисциплине омогућавајући студентима нова сазнања из: међународне трговине, међународних финансија, економије Европске уније, међународног маркетинга, међународне шпедиције, транспорта и осигурања.

Део који се односи на модул 4. **Менаџмент, маркетинг и предузетништво** омогућава студентима потребна знања из: менаџмента услуга, међународног маркетинга, понашања потрошача, менаџмента квалитета и сличних научних дисциплина.

Студијски програм омогућава студентима да, сходно својим афинитетима и усмерењима, одаберу изборне предмете којима самостално профилишу део свог образовног програма.

Реализација наставе овог студиског програма обавља се у форми теоријске наставе и практичних вежби. Настава се одвија у виду предавања о планираним методолошким јединицама као и путем вежби које се односе на решавање практичних проблема и задатака са којима би се студент сретао у будућем раду. Предавања и вежбе одвијају се по групама које су оптималне и које су усклађене са Болоњском декларацијом и у складу са Европским системом преноса бодова ЕСПБ.

Циљеви студијског програма

Циљ програма је школовање кадрова за рад на пословима који су везани за рачуноводство и ревизију, финансије, банкарство и осигурање, међународну економију и спољну трговину и менаџмент, маркетинг и предузетништво. Програм нуди образовање, обучавање и стицање вештина које ће омогућити студентима да у свом будућем

раду доносе пословне одлуке које би за последицу имале очекиване позитивне финансијске ефекте. Програм добија на атрактивности с обзиром на чињеницу да је већина делатности предузећа у Србији повезана својим потребама за области које се пручавају овим студијским програмом.

Део студијског програма који је усмерен на области **Рачуноводства и ревизије** има за циљ образовање и оспособљавање кадрова за:

1. припремање и састављање екстерних финансијских извештаја,
2. припремање и састављање интерних извештаја ради вођења, усмеравања и систематске контроле пословно-финансијских процеса предузећа и других профитних и непрофитних организација,
3. финансијско управљање,
4. интерну ревизију,
4. екстерну ревизију финансијских извештаја,
5. организацију рачуноводственог информационог система итд.

Део студијског програма који је усмерен на области **Финансије, банкарство и осигурање** има за циљ образовање и оспособљавање кадрова за рад у банкама и другим финансијским институцијама, кадрове за нове области динамичног света финансијских услуга, као што су инвестиционо банкарство, хипотекарно банкарство, добровољни пензионих фондови или осигуравајуће компаније. Знања стечена на овом модулу студијског програма учиниће студенте компетентним за рад у водећим консалтинг компанијама, брокерско-дилерским друштвима, инвестиционим фондовима и осигуравајућим компанијама. Довољно

широк спектар образовања чини их једнако добрим да преузму водећу улогу и у компанијама из сфере производње или осталих услуга, као и да покрену сопствени посао.

Основи циљ Модула **Менаџмент, маркетинг и предузетништво** је да понуди студентима потребна знања и оспособљавање за ефикасан и кротиван рад на развијању и реализацији маркетинг стратегије и решавању најзахтевнијих менаџмент и маркетинг проблема. Студент ће након завршетка овог модула поседовати следеће способности и вештине:

1. Способност управљања и креативног пословног размишљања,
2. Способност развијања и имплементирања пословних стратегија,
3. Способност реализације и примене резултата истраживања тржишта,
4. Вештине преговарања,
5. Вештине заступања и посредовања,
6. Способност тржишног комуницирања и стварања добрих односа с јавношћу,
7. Способност евалуације пословних учинака.

Основни циљ модула **Међународна економија и спољна трговина** је образовање студената ради стицања теоријских и практичних знања и вештина у области међународног пословања. На јасан и разумљив начин биће представљено деловање глобалних, економских, правних, еколошких, културних чинилаца међународног окружења на пословање предузећа. Такође, развијање и разумевање различитих инструмената, техника и алата при планирању, организовању и контроли међународних пословних процеса, креираће

компетентне стручњаке у менаџменту профитних и непрофитних организација. Постављени циљеви су оствариви познавањем :

- Улоге и значаја мултинационалних и глобалних корпорација
- Теоријског концепта међународне трговине и интернационализације пословања
- Извора и фактора међународне конкурентности
- Принципа и техника валутног менаџмента у међународном пословању
- Управљања међународним финансијским ризицима
- Специфичних пословних техника међународног финансијског менаџмента
- Процедуралних и логистичких проблема међународног менаџмента
- Економске дипломатије и пословног преговарања у различитим културама.

При конципирању студијског програма коришћена су искуства високошколских институција из земаља развијене тржишне привреде и напредне рачуноводствене праксе.

Компетенције дипломираних студената

Студијски програм **Пословна економија** усмерен је ка развијању компетенција из области:

- Рачуноводства и ревизије,
- Финансија, банкарства и осигурања,
- Међународне економије и спољне трговине и
- Менаџмента, маркетинга и предузетништва.

Модул 1. Рачуноводство и ревизија

Студенти се оспособљавају за обављање високостручних послова у области рачуноводства и ревизије у свим секторима привреде: финансијски сектор (банке, осигуравајућа друштва, инвестициони и пензиони фондови), профитни сектор (производни, трговачки и услужни пословни субјекти), сектор пружања финансијских услуга, јавни сектор и др., као и примену рачуноводствених информација за управљање предузећима и другим профитним и непрофитним организацијама.

Модул 2. Финансије, банкарство и осигурање

Студенти стичу знања и овладавају вештинама неопходним за обављање високостручних, управљачких и аналитичких послова из широког подручја финансија. Од студената се очекује да по завршетку школовања буду експерти за рад у најразличитијим организацијама које послују на финансијском тржишту, посебно банкама, укључујући и централну банку. Овај програм омогућиће им да овладају знањима неопходним за рад на свим сегментима финансијских тржишта: на девизном, тржишту новца и капитала, на берзама и ван њих. Упознаће традиционалне као и најсавременије финансијске инструменте и сврстати у ред врло траженог особља оспособљеног за тзв. финансијски инжењеринг. Такође, биће оспособљени да анализирају све типове финансијских извештаја, како у погледу формалног карактера тако и у погледу њихове економске садржине која је у основи процене економске вредности компанија, као и кредитне способности компанија. Са друге стране, овај програм им омогућује да одлично овладају страним језицима, посебно енглеским, али и да буду оспособљени да трагају за информацијама и обрађују их најсавременијим оруђима (алатима) информационе технологије.

Модул 3. Међународна економија и спољна трговина

Компетенције које се стичу на модулу 3, **Међународна економија и спољна трговина** омогућиће успешно бављење међународном економијом, међународним финансијама, међународним маркетингом, спољнотрговинским пословањем и шпедицијом. То практично значи, обављање широког спектра послова у производним и услужним предузећима, банкама, осигуравајућим компанијама, научноистраживачким организацијама, специјализованим агенцијама, државној управи, непривредним и непрофитним организацијама.

Модул 4. Менаџмент, маркетинг и предузетништво

Студент на овом модулу стиче основна маркетинг и менаџмент знања и компетенције за обављање тржишно оријентисаних пословних активности, организован и синхронизован тржишни наступ, креативан и тимски рад у решавању конкретних проблема и реализацији специфичних пројеката, спровођење истраживања тржишта, развоја производа, услуга и идеја, стварање препознатљивог корпоративног имица, развијање јаких и вредних марки, обављања активности продаје и дистрибуције. Маркетинг и менаџмент компетенције биће подржане фундаменталним знањем из економије, финансија, рачуноводства, статистике, пословног одлучивања, управљања пројектима. Компетенције будућег маркетинг менаџера омогућиће успешно обављање широког спектра послова у производним и услужним предузећима, банкама, осигуравајућим компанијама, научноистраживачким организацијама, специјализованим агенцијама, државној управи, непривредним и непрофитним организацијама.

Прва година

Р.б.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус Предмета	П	В	ЕСПБ
1	111201	Основи економије	1	О	4	2	8
2	111102	Социологија	1	О	2	1	6
3	111203	Математика	1	О	4	3	8
4	111404	Пословна информатика	1	О	3	3	8
5	112301	Економика предузећа	2	О	4	2	8
6	112402	Финансијско рачуноводство	2	О	3	3	8
7	112203	Статистика	2	О	3	2	8
8	112504	Енглески језик 1*	2	И	2	1	6
	112505	Руски језик 1*	2	И	2	1	6

Друга година

Р.б.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус Предмета	П	В	ЕСПБ
1	113201	Макроекономска анализа	3	О	4	2	8
2	113302	Међународни економски односи	3	О	3	2	7
3	113303	Национална економија	3	О	3	2	7
4	113204	Привредно право	3	О	3	1	8
5	114201	Тржишна анализа и цене	4	О	4	2	8
6	114302	Монетарне и јавне финансије	4	О	4	2	8
7	114403	Операциона истраживања	4	О	3	2	8
8	114504	Енглески језик 2*	4	И	2	1	6
	114505	Руски језик 2*	4	И	2	1	6

Трећа година

Р.б.	Шифра Предмета	Назив предмета	Сем.	Статус Предмета	П	В	ЕСПБ
1	115301	Пословне финансије	5	О	4	2	8
2	115402	Управљање пројектима	5	О	3	2	8
3	115403	Пословне базе података	5	О	3	3	8
4	115504	Енглески језик 3*	5	И	3	1	6
	115505	Руски језик 3*	5	И	3	1	6
5	116301	Маркетинг	6	О	4	2	8
6	116302	Биланси предузећа и банака	6	О	3	2	8
7	116403	Управљачко рачуноводство	6	О	3	3	8
8	116504	Економске доктрине**	6	И	3	1	6
	116505	Методика наставе**	6	И	3	1	6

Четврта година

МОДУЛ 1 – РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА							
Р.б.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	П	В	ЕСПБ
1	1174011	Контрола и ревизија	7	О	3	2	8
2	1173021	Организација предузећа	7	О	3	2	8
3	1173031	Стратегијски менаџмент	7	О	4	2	8
4	1178041	Анализа хартија од вредности*	7	И	3	1	6
	1178051	Истраживање тржишта*	7	И	3	1	6
5	1183011	Предузетништво	8	О	4	2	6
6	1184021	Специјални биланси	8	О	4	2	6
7	1188031	Међународна шпедиција транспорт и осигурање**	8	И	3	1	6
	1188041	Електронско пословање**	8	И	3	1	6
	1188051	Електронско пословање са иностранством **	8	И	3	1	6
8	1187061	Економија јавног сектора***	8	И	3	1	6
	1187071	Пословна логистика***	8	И	3	1	6
	1187081	Екологија и одрживи развој***	8	И	3	1	6
9	1187091	Завршни рад					6

МОДУЛ 2 – ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ							
Р.б.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	П	В	ЕСПБ
1	1174012	Контрола и ревизија	7	О	3	2	8
2	1173012	Међународно банкарство	7	О	3	2	8
3	1173032	Финансијска тржишта и институције	7	О	4	2	8
4	1178042	Анализа хартија од вредности*	7	И	3	1	6
	1178052	Истраживање тржишта*	7	И	3	1	6
5	1183012	Банкарство	8	О	4	2	6
6	1184022	Осигурање	8	О	4	2	6
7	1188032	Међународна шпедиција транспорт и осигурање**	8	И	3	1	6
	1188042	Електронско пословање**	8	И	3	1	6
	1188052	Електронско пословање са иностранством**	8	И	3	1	6
8	1187062	Економија јавног сектора***	8	И	3	1	6
	1187072	Пословна логистика***	8	И	3	1	6
	1187082	Екологија и одрживи развој***	8	И	3	1	6
9	1187091	Завршни рад					6

МОДУЛ 3 – МЕЂУНАРОДНА ЕКОНОМИЈА И СПОЉНА ТРГОВИНА							
Р.б.	Шифра	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	П	В	ЕСПБ
1	1173013	Економија Европске Уније	7	О	3	2	8
2	1173023	Међународне финансије	7	О	3	2	8
3	1174033	Међународни маркетинг	7	О	4	2	8
4	1178043	Анализа хартија од вредности*	7	И	3	1	6
	1178053	Истраживање тржишта*	7	И	3	1	6
5	1183013	Технологија са познавањем робе	8	О	4	2	6
6	1184023	Спољнотрговинско пословање	8	О	4	2	6
7	1188033	Трговински менаџмент**	8	И	3	1	6
	1188044	Менаџмент услуга**	8	И	3	1	6
	1188053	Понашање потрошача**	8	И	3	1	6
	1188063	Менаџмент у туризму**	8	И	3	1	6
	1188073	Менаџмент квалитета**	8	И	3	1	6
	1188083	Еколошки менаџмент**	8	И	3	1	6
	1188093	Теорија и планирање привредног развоја**	8	И	3	1	6
	1188103	Регионална економија**	8	И	3	1	6
8	1188113	Међународна шпедиција транспорт и осигурање***	8	И	3	1	6
	1188123	Електронско пословање***	8	И	3	1	6
	1188133	Електронско пословање са иностранством***	8	И	3	1	6
9	1187091	Завршни рад		О			6

МОДУЛ 4– МЕНАѢМЕНТ, МАРКЕТИНГ И ПРЕДУЗЕТНИШТВО							
Р.б.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	П	В	ЕСПБ
1	1173014	Стратегијски менаѢмент	7	О	4	2	8
2	1173024	Организација предузећа	7	О	3	2	8
3	1174034	Међународни маркетинг	7	О	4	2	8
4	1178044	Анализа хартија од вредности*	7	И	3	1	6
	1178054	Истраживање тржишта*	7	И	3	1	6
5	1184014	Технологија са познавањем робе	8	О	4	2	6
6	1183024	Предузетништво	8	О	4	2	6
7	1188034	Трговински менаѢмент**	8	И	3	1	6
	1188045	МенаѢмент услуга**	8	И	3	1	6
	1188054	Понашање потрошача**	8	И	3	1	6
	1188064	МенаѢмент у туризму**	8	И	3	1	6
	1188074	МенаѢмент квалитета**	8	И	3	1	6
	1188084	Еколошки менаѢмент**	8	И	3	1	6
	1188094	Теорија и планирање привредног развоја**	8	И	3	1	6
8	1188104	Регионална економија**	8	И	3	1	6
	1187114	Економија јавног сектора***	8	И	3	1	6
	1187124	Пословна логистика***	8	И	3	1	6
	1187134	Екологија и одрживи развој***	8	И	3	1	6
9	1187091	Завршни рад					6

О-Обавезан предмет, И-Изборни предмет, П-часови предавања, В-часови вежбе

Структура студијских програма дипломских академских студија

1. Студијски програм : Пословна економија

Студијски програм Пословна економија дипломских академских студија - мастер траје једну годину (два семестра) и носи 60 ЕСПБ бодова, од чега 30 ЕСПБ бодова студент стиче преко обавезних предмета, 21 ЕСПБ бод преко изборних предмета, а 9 ЕСПБ бодова по основу завршног рада.

У оквиру првог дела програма дати су обавезни предмети.

Обавезни предмети су:

1. Методе и технике научно-истраживачког рада,
2. Стратегијски менаџмент II,
3. Маркетинг менаџмент.

У оквиру изборног дела програма налази се 6 (шест) предмета од којих студент бира 3 (три) предмета према својим наклоностима.

Основни садржај студијског програма пружа студентима знања из следећих области:

- овладавање општим и специфичним методима и техникама научно-истраживачког рада,
- управљања и руковођења на стратешком нивоу и
- маркетинг менаџмента.

Додатни садржаји студијског програма омогућавају студентима стицање специјализованих знања из одговарајућих области пословне економије, у зависности од предмета за које се студент определи. На тај начин студијски програм омогућава студентима да, сходно својим афинитетима и усмерењима одаберу предмете којима самостално профилишу део свог образовног програма.

На овом студијском програму дипломских академских студија, студент бира 3 (три) од следећих 6 (шест) понуђених предмета:

1. Електронско пословање II
2. Финансијско рачуноводство II
3. Пословне финансије II
4. Евалуација инвестиционих пројеката
5. Управљање трошковима
6. Банкарски менаџмент

У зависности од избора предмета, студенти стичу додатна специјализована знања из следећих области:

- Вредновања предузећа;
- Мерења перформанси предузећа;
- Пословних финансија;
- Финансијског рачуноводства;
- Управљања трошковима;
- Планирања, организовања, руковођења и контроле целокупне маркетиншке активности;
- Инвестиционе анализе и одлучивања;
- Фундаменталних принципа банкарског пословања;
- Управљања активом и пасивом у банкама;
- Специфичних сегмената електронског пословања.

Након завршетка студијског програма, а у складу са изабраним предметима, студент стиче следеће вештине:

- Обликовање, исказивање и анализа финансијског положаја и резултата пословања;
- Примене рачуноводствених техника и инструмената у области пословне економије;
- Примене техника интерне контроле;
- Обликовања финансијске структуре и структуре капитала предузећа;
- Финансијског и пословног реструктурирања предузећа;
- Вештине анализе тржишта и потрошача, и креирања и спровођења маркетиншких истраживања;
- Вештине доношења пословних одлука о циљевима, циљним групама, стратегијама, тактикама, буџету и вредновању предузетих маркетиншких активности;
- Евалуација кредитних захтева;

- Вештине коришћења савремених информационих технологија у електронском пословању;
- Пословне комуникације и понашања у складу са нормама пословне етике;
- Вештине индивидуалног и тимског рада.

Реализација наставе овог студијског програма обавља се у форми теоријске наставе, практичних вежби и самосталног истраживачког рада (СИР). Настава се одвија у виду предавања о планираним методолошким јединицама, као и путем вежби које се односе на решавање практичних проблема и задатака са којима ће се студент сретати у будућем раду. Предавања и вежбе одвијају се по групама које су оптималне и које су усклађене са Болоњском декларацијом и у складу са Европским системом преноса бодова ЕСПБ.

Циљеви студијског програма

Основни циљ програма је образовање стручњака који ће, у зависности од избора научних дисциплина бити оспособљени за:

- финансијско управљање, припремање и презентовање финансијских извештаја, као и ефикасно коришћење савремених банкарских инструмената из области класичног и електронског банкарства, практичну примену знања, концепција, стратегија и вештина савременог управљања тржишним наступом на принципима интегралне пословне филозофије маркетинга и менаџмента, како би могли на успешан начин да одговоре изазовима савремених тржишних услова.

Такође, циљ студијског програма Дипломских академских студија „Пословна економија“ је да дипломираним студентима, мастерима, као квалитетним стручњацима, пружи могућност запослења у најразличитијим предузећима, банкама, органима јавне управе и државним органима, како на локалном тако и на републичком нивоу.

Овај студијски програм је утемељен на савременим светским научним и технолошким достигнућима из области пословне економије.

Студент који заврши овај студијски програм стиче квалитетна академска знања која ће му омогућити да настави своје усавршавање на докторским студијама из области пословне економије које спадају у домен овог студијског програма.

Студијски програм: ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА								
Р.б.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	П	В	С И Р	ЕСПБ
1	2111	Методe и технике научно истраживачког рада	1	О	4	4	-	10
2	2112	Стратегијски менаџмент II	1	О	4	4	-	10
3	2113	Маркетинг менаџмент	1	О	4	4	-	10
4,5,6	2221	Електронско пословање II	2	И	4	2	-	7
	2222	Финансијско рачуноводство II	2	И	4	2	-	7
	2223	Пословне финансије II	2	И	4	2	-	7
	2224	Евалуација инвестиционих пројеката	2	И	4	2	-	7
	2225	Управљање трошковима	2	И	4	2	-	7
	2226	Банкарски менаџмент	2	И	4	2	-	7
7	2227	Завршни рад		О			7	9

Напомена: Студент бира 3 (три) од 6 (шест) понуђених предмета

О-обавезан предмет, И-изборни предмет, П-часови предавања, В-часови вежбе, СИР-самостални истраживачки рад

2. Студијски програм : **Међународна економија**

Студијски програм Међународна економија дипломских академских студија - мастер траје једну годину (два семестра) и носи 60 ЕСПБ бодова, од чега се 30 ЕСПБ бодова стиче преко заједничких предмета, 21 ЕСПБ бод преко изборних предмета, а 9 ЕСПБ по основу завршног рада.

Први део програма покривају кључни предмети за област међународна економија и то: Теорија и политика међународне трговине, Међународне финансије 2 и Конкурентност и међународна факторска мобилност.

Други део програма чине изборни предмети и то:

1. Макроекономија
2. Микроэкономија
3. Економетрија
4. Економске интеграције и ЕУ
5. Електронска трговина и електронски бизнис

Други део програма покривају изборни предмети који употпуњују садржај студијског програма. На тај начин студијски програм омогућава студентима да, сходно својим афинитетима и усмерењима, одаберу изборне предмете којима самостално профилишу део свог образовног програма.

Реализација наставе овог студијског програма обавља се у форми теоријске наставе и практичних вежби. Настава се одвија у виду предавања о планираним методолошким јединицама, као и путем вежби које се односе на решавање практичних проблема и задатака са којима ће се студент сретати у будућем раду. Предавања и вежбе одвијају се по групама које су оптималне и које су усклађене са

Болоњском декларацијом и у складу са Европским системом преноса бодова ЕСПБ.

Циљеви студијског програма

Основни циљ студијског програма међународне економије је да у квалитетном наставном процесу уз учешће компетентног наставно-научног кадра пружи студентима могућност да стекну специфична знања која ће им омогућити да у складу са Болоњским процесом, буду оспособљени за обављање одговарајућих стручних и научних послова.

Из овако конципираног основног циља произилазе и изведени циљеви:

1. Проширивање знања из фундаменталних економских дисциплина у функцији бољег разумевања проблема и трендова у области међународне економије,
2. Подстицање стваралачке радозналости и развијање истраживачких склоности код студената на основу пружања теоријских, стручних и практичних знања у области међународне економије,
3. Надградња интелектуалних капацитета студената за објективну анализу међународног положаја националне економије у регионалном и глобалном окружењу,
4. Оспособљавање студената за наставак усавршавања на докторским студијама.

Да би се реализовали овако дефинисани циљеви примењиваће се следеће наставне методе: предавања, дискусије, анализе случајева, студентске презентације, групни пројекти, компјутерске симулације.

У остваривању делова наставног процеса поред професора Економског факултета у Косовској Митровици, учествовали би по позиву стручњаци из привреде и релевантних институција.

Студијски програм: МЕЂУНАРОДНА ЕКОНОМИЈА								
Р.б.	Шифра предмета	Назив предмета	Сем.	Статус предмета	П	В	С И Р	ЕСПБ
1	M2111	Теорија и политика међународне трговине	1	О	4	4	-	10
2	M2112	Међународне финансије 2	1	О	4	4	-	10
3	M2113	Конкурентност и међународна факторска мобилност	1	О	4	4	-	10
4,5,6	M2221	Макроекономија	2	И	4	2	-	7
	M2222	Микроэкономија	2	И	4	2	-	7
	M2223	Економетрија	2	И	4	2	-	7
	M2224	Економске интеграције и ЕУ	2	И	4	2	-	7
	M2225	Електронска трговина и електронски бизнис	2	И	4	2	-	7
7	M2226	Завршни рад	2	О			7	9

Напомена: Студент бира 3 (три) од 5 (пет) понуђених предмета

О-обавезан предмет, И-изборни предмет, П-часови предавања, В-часови вежбе, СИР-самостални истраживачки рад

4. НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

За остваривање наставног процеса и реализације Наставног плана, Факултет располаже компетентном кадровском базом.

РЕДОВНИ ПРОФЕСОРИ

Проф. др Драгић Стојадиновић

Проф. др Јагош Зеленовић

Проф. др Љубица Спалевић

Проф. др Јован Митровић

Проф. др Срећко Милачић

Проф. др Звездица Симић

Проф. др Небојша Стошић

ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОРИ

Проф. др Милан Божиновић

Проф. др Славомир Милетић

Проф. др Александар Доганџић

Проф. др Мирјана Маљковић

Проф. др Зоран Милићевић

Проф. др Љиљана Арсић

Проф. др Славиша Трајковић

ДОЦЕНТИ

др Небојша Ђокић

др Јелена Божовић

др Драгана Миленковић

др Тања Вујовић

др Радмила Миџић

др Иван Миленковић

др Шериф Шабовић

др Слободан Брацановић
др Иван Божовић

ПРЕДАВАЧИ

Јелена Бегенишић
Наташа Лукић

АСИСТЕНТИ

мр Сања Добричанин
мр Данијела Раденковић
мр Соња Вујовић
мр Радица Бојичић
Срђан Милосављевић, дипл. инж. електротехнике
Крсто Јакшић, мастер
Милош Павловић, мастер

АНГАЖОВАНИ НАСТАВНИЦИ СА ДРУГИХ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Душанка Јововић
Проф. др Новак Кондић
Проф. др Драган Микеревић
Проф. др Радмило Тодосијевић
Проф. др Миленко Целетовић
Проф. др Милорад Жижић
др Звездан Ђурић, доцент

5. УПИС И РЕЖИМ СТУДИЈА

Упис на основне студије

У прву годину основних студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању (четврти степен стручне спреме, свих струка).

Страни држављанин се уписује у прву годину студија под истим условима као и држављани Републике Србије и Републике Црне Горе. Странац који је у иностранству стекао средње образовање у четворогодишњем трајању, односно високо образовање пре пријављивања на конкурсе за упис у прву годину студија мора да нострификује сведочанства стечена у иностранству, односно диплому. Остали посебни услови за упис страног држављанина у прву годину студија су:

1. знање српског језика у мери која му омогућава стицање одговарајућег образовања,
2. доказ о здравственом осигурању,
3. плаћање трошкова студирања.

Пријемни испит

Кандидати који конкуришу за упис у прву годину студија полажу пријемни испит из два предмета по сопственом избору и то од следећих шест предмета:

1. Српски језик и књижевност
2. Економика предузећа
3. Основи економије
4. Социологија

5. Математика
6. Филозофија

Пријемни испит обухвата програмске садржаје који су изучавани у средњој школи у четворогодишњем трајању.

Избор кандидата за упис у I годину основних студија обавља се према резултатима постигнутим на пријемном испиту и према општем успеху постигнутом у средњој школи, а на основу ранг листе која се сачињава према укупном броју бодова сваког кандидата. Кандидат може освојити највише 100 бодова.

Општи успех у средњој школи односи се на збир просечних оцена из свих предмета у првом, другом, трећем и четвртном разреду помножен са 2. По овом основу кандидат може стећи најмање 16 а највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи рачуна са заокруживањем на две децимале.

Резултат који кандидат постигне на пријемном испиту оцењује се од 0 до 60 бодова заокруживањем на две децимале. Пријемни испит за упис у I годину основних студија организује се независно од броја пријављених кандидата.

Факултет утврђује јединствену ранг листу за кандидате који се финансирају из буџета и оне који плаћају школарину. Место на јединственој ранг листи и број укупно постигнутих бодова одређују да ли кандидат може бити уписан у прву годину основних студија, као и да ли ће бити финансиран из буџета или ће плаћати школарину.

На терет буџета кандидат може бити уписан ако се налази на јединственој ранг листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета, који је одређен конкурсом и има више од 51 бод.

Ако два кандидата имају исти број бодова на ранг листи, предност ће имати онај кандидат који је стекао већи број бодова на пријемном испиту. Уколико и тада два кандидата имају исти број

бодова, предност ће се дати кандидату који је добитник награде на одговарајућем такмичењу.

Кандидат који плаћа школарину може бити уписан уколико се на јединственој ранг листи налази до броја одобреног за упис кандидата који плаћају школарину, који је одређен конкурсом и има више од 30 бодова.

Ако се кандидат који је остварио право на упис по конкурсуну не упише у предвиђеном року, факултет ће уписати уместо њега другог кандидата, према редоследу на јединственој ранг листи.

Документација потребна за пријављивање на конкурс

Кандидати приликом пријављивања на конкурс подnose следећу документацију:

1. Попуњен образац конкурсне пријаве (образак кандидати добијају на факултету).
2. Извод из матичне књиге рођених (оригинал и фотокопија)
3. Сведочанства за сва четири разреда, средњег образовања (оригинал и фотокопија)
4. Диплома о завршном испиту (оригинал и фотокопија)
5. Фотокопирана документација мора бити оверена.
6. Доказ о уплати накнаде за полагање пријемног испита на жиро рачун **840-1971666-93** позив на број 97.

Кандидати су дужни да на полагање пријемног испита понесу личну карту или пасош.

Упис кандидата који су примљени на конкурс

Упис кандидата који су примљени на конкурс врши се подношењем следеће документације:

1. Оригинална документа
2. Два обрасца ШВ-20
3. Матични лист
4. Две фотографије формата 4 x 6 cm
5. Доказ о уплати накнаде за студије (ако плаћају школарину).

Упис кандидата са стеченим вишим и високим образовањем

Кандидати са стеченим вишим, односно високим образовањем могу се уписати у прву годину студија без полагања пријемног испита, у статусу самофинансирајућег студента.

Лица са завршеном вишом школом или високим образовањем из научне области за коју факултет није матичан уписује се у прву годину студија, под истим условима као и кандидат са завршеним средњим образовањем.

Прелаз са сродних факултета

Студент може прелазити у току студија са сродних факултета ако испуни услов за упис у наредну годину студија на факултету на коме је уписан. Студент не може прећи са другог факултета у току прве и последње године студија.

Студент који на почетку школске године пређе са другог факултета, задржава стечени статус у погледу плаћања студија, а

приликом преласка у току школске године, плаћа трошкове школарине.

Студент приликом уписа, поред личних докумената, подноси и уверење о положеним испитима као и план и програм студија. Декан факултета доноси решење о признавању положених испита из предмета чији наставни програми одговарају наставним програмима Факултета.

6. СТУДЕНТСКИ СТАНДАРД И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Факултет постоји ради студената, па за стварање доброг имиџа, поред квалитетних кадрова и простора, треба имати и квалитетне студенте, којима нуди прилику да се што боље оспособе за успешно обављање послова и креативног рада у привреди и друштву. Осим тога, Факултет пружа могућност студентима да кроз различите студентске организације задовоље своје интелектуалне, културне, спортске, забавне и друге потребе.

Међународне организације студената економије и менаџмента (AIESEC)

AIESEC постоји у 88 земаља света, на преко 800 факултета и броји око 70.000 чланова. Студенти Економског факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици формирали су свој огранак AIESEC-а. Основна делатност AIESEC-а је међународна размена студената у форми стручне праксе (ИТЕП - Internacional Traineeship Exchange Programme) и заједнички рад на пројектима из области економије и менаџмента. Посредством AIESEC-а један број студената обављао је праксу у иностранству.

Савез студената Економског факултета

Студенти су организовани у оквиру матичне студентске организације Економског факултета (ССЕФ). Основна делатност ССЕФ-а је заступање интереса студената који се односе на студирање, исхрану, смештај у студентском дому, доделу стипендија и кредита, осигурање, здравствену заштиту, културно забавни, спортски живот и др.

Највиши орган Савеза студената је Скупштина, коју чине студенти свих година студија. ИО је извршни орган Скупштине, а њега чини председник и три члана скупштине.

Сваке године организују се сусрети студената економских факултета Србије и Црне Горе под називом “Економијада”. На економијадама студенти презентују своје стручне радове, учествују у спортским и другим такмичењима из области културног стваралаштва. Студентска организација организује и манифестације попут сусрета са познатим књижевницима и ствараоцима у уметности. Такође, организује излете, бруцошке и апсолвентске вечери.

У оквиру студентске организације на Факултету је организован рад: скриптарнице, спортског друштва и клуба студената.

Студентски парламент

По новом закону о високом образовању од 2006. године на Економском факултету Универзитета у Приштини почео је са функционисањем Студентски парламент.

Студентски парламент је удружење студената са правима, обавезама и одговорностима утврђеним Статутом Економског

факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Парламент обавља делатности од значаја за интересе својих чланова и студената као и друге послове у оквиру научно истраживачке делатности. Парламент сарађује са другим студентским организацијама и одговарајућим удружењима у земљи и иностранству.

Органи студентског парламента су:

- скупштина парламента
- председник парламента
- заменик председника парламента
- студент продекан
- извршно тело парламента
- ресори парламента

7. НЕНАСТАВНО ОСОБЉЕ НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	РАДНО МЕСТО
Миодраг Васић	Секретар
Зоран Паповић	Шеф студентске службе
Бисерка Маљевић	Референт за студије II и III степена
Бојана Павловић	Шеф службе рачуноводства
Данијела Николић	Стручни сарадник за кадровске и опште послове
Гордана Арсић	Референт за студентска питања
Славица Пековић	Технички секретар у деканату
Александар Кукурековић	Систем администратор у НИЦЕФ-у
Миодраг Томашевић	Финансијски књиговођа
Надица Ракић	Библиотекар
Игор Петковић	Благајник
Небојша Крстић	Возач
Радош Компировић	Магационер
Ивица Младеновић	Референт за студентска питања
Соња Милић	Спремачица
Сузана Димић	Спремачица
Славица Стевић	Спремачица
Саша Милић	Хигијеничар
Јелена Радосављевић	Спремачица

ПИТАЊА ЗА ПРИПРЕМУ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

Социологија

1. Социологија је:
 - а) теоријска наука
 - б) историјска наука
 - в) хумани пројекат
 - г) пројекат за друштвену акцију
2. Социологија је:
 - а) примењена наука
 - б) фундаментална наука
 - в) практична наука
3. Оснивач социологије је:
 - а) Рајт Милс
 - б) Жан Боден
 - в) Огист Конт
 - г) Аристотел
4. Социологија се као засебна наука појављује:
 - а) почетком 19. века
 - б) средином 19. века
 - в) крајем 19. века
5. Социологија је:
 - а) дисциплина филозофије
 - б) научни поглед на друштво
 - в) основна наука о друштву
 - г) наука друштвене кризе
6. Социологија је:
 - а) примењена, практична наука о друштву
 - б) наука о друштвеним законима
 - в) општа, теоријска наука о друштву

г) наука о друштвеном понашању

7. Предмет социологије је:

- а) проучавање природних и друштвених појава
- б) проучавање социјалног понашања људи
- в) проучавање међусобно повезаних друштвених појава

8. Задатак социологије је:

- а) да проучава историјски развој друштва
- б) да научно утврђује и објашњава друштвене чињенице и појаве
- в) да утврђује обрасце културног понашања људи
- г) да мења ставове и уверења људи

9. Детерминизам је појам који означава:

- а) однос једнакости међу појавама
- б) однос независност међу појавама
- в) однос условљеност међу појавама

10. Структурални тип објашњења је кад се:

- а) целином објашњавају делови
- б) деловима објашњава целина
- в) појаве објашњавају начином на који су се развиле и настале
- г) појаве објашњавају сврхом или смислом

11. Основна социолошка категорија је:

- а) човек
- б) друштво
- в) класа
- г) држава

12. Функционализам је:

- а) врста упитника
- б) метода прикупљања података
- в) савремена социолошка теорија

13. Друштвено деловање је:

- а) шири појам од рада
- б) ужи појам од рада
- в) они су синоними

14. Подела друштвеног рада је:

- а) статистичка тенденција
- б) друштвено правило са изузецима
- в) универзална законитост у друштву

15. Природна подела рада се заснива на:

- а) полу и старости
- б) по образовању и искуству
- в) карактеру и темпераменту

16. Историјска подела рада започиње:

- а) одвајањем трговине од занатства
- б) издвајањем рачунарске технике као посебне делатности
- в) одвајањем земљорадње од сточарства

17. Средства за рад су:

- а) чиниоци расподеле
- б) чиниоци потрошње
- в) чиниоци производње

18. Менаџмент је:

- а) вештина комбиновања фактора производње
- б) слабост у контроли производње
- в) тип робноновчаних односа

19. Демографија је:

- а) наука о насељима
- б) наука о становништву и миграцији
- в) наука о друштвеној подели рада
- г) наука о друштвеној делатности

20. Глобално друштво је:

- а) функционално самостална и релативно нестабилна целина

- б) функционално самостална и релативно стабилна целина
 - в) функционално несамостална и релативно стабилна целина
21. Огист Конт је социологију поделио на:
- а) социјалну статистику и социјалну динамику
 - б) социјалну физику и социјалну хемију
 - в) социјалну филозофију и социјалну психологију
22. Друштвени положај је место које појединац заузима у:
- а) хоризонталној структури друштва
 - б) вертикалној структури друштва
 - в) политичкој структури друштва
23. Неопходна функционална подручја сваког глобалног друштва су:
- а) привреда, политика и култура
 - б) земљорадња, сточарство и занатство
 - в) трговина, занатство и уметност
24. Најзначајније статусне групе су:
- а) породица, род, братство
 - б) племена, народи, нације
 - в) класе, слојеви, елите
25. Функционалним објашњењем се:
- а) појаве објашњавају сврхом или смислом
 - б) целином објашњавају делови
 - в) појаве објашњавају начином на који су се развиле и настале
 - г) деловима објашњава целина
26. Генетичко објашњење је кад се:
- а) појаве објашњавају начином на који су се развиле и настале
 - б) целином објашњавају делови
 - в) појаве објашњавају сврхом или смислом
 - г) деловима објашњава целина
27. Телеолошко објашњење је када се:
- а) деловима објашњава целина

- б) целином објашњавају делови
- в) појаве објашњавају начином на који су се развиле и настале
- г) појаве објашњавају сврхом или смислом

28. Друштво је:

- а) релативно хаотична и краткотрајна скупина друштвених појава
- б) релативно уређена и трајна скупина друштвених појава
- в) релативна друштвена скупина уређених и трајних појава

29. Макросоциологија проучава:

- а) међуљудске односе (социјалне интеракције)
- б) глобалну друштвену структуру и њене промене
- в) свакодневни начин друштвеног живота

30. Хипотеза је:

- а) методолошки поступак у истраживању
- б) научна претпоставка
- в) научни закон

31. Теорија је:

- а) скуп знања или идеја о појавама
- б) скуп статистичких података
- в) скуп појава које наука истражује

32. Методолошке технике за прикупљање података су:

- а) интервју, упитник, узорак и анкета
- б) посматрање, експеримент и компарација
- в) класификација, анализа и синтеза

33. Технике за сређивање и приказивање података су:

- а) упоредни метод, мултиваријантна анализа
- б) класификација, мерење и статистички методи
- в) посматрање, разговор и анкета
- г) индукција, дедукција

34. Технике за тумачење података су:

- а) класификација, мерење и статистички методи
- б) посматрање, разговор и анкета
- в) упоредни метод, мултиваријантна анализа
- г) критика, самокритика

35. Логика је:

- а) социолошка дисциплина
- б) дисциплина опште методологије наука
- в) филозофска дисциплина
- г) научни поглед на свет

36. Социометријом се мере:

- а) односи у држави
- б) односи у глобалним друштвима
- в) односи унутар мањих друштвених група
- г) односи физичких величина

37. Анализа садржаја је:

- а) квалитативна техника
- б) квантитативна техника
- в) дескриптивна техника

38. Метод мултиваријантне анализе је:

- а) аналитичко-синтетички поступак
- б) квалитативно-статистички поступак
- в) квантитативно-статистички поступак

39. Према структури моћи, друштвене групе могу бити:

- а) велике и мале
- б) затворене и отворене
- в) ауторитарне и егалитарне

40. Организација власти у племену је:

- а) патримонијална
- б) кватримонијална
- в) мултимонијална

41. Државна својина за свог титулара има:
- а) физичко лице
 - б) групу лица
 - в) правно лице
42. Друштвене промене према квалитету јесу:
- а) прогрес и регрес
 - б) еволуција, инволуција и аномија
 - в) раст и опадање
43. Друштвене промене према вредностима јесу:
- а) еволуција, инволуција и аномија
 - б) прогрес и регрес
 - в) раст и опадање
44. Хоризонтална покретљивост представља:
- а) померање и кретање по хијерархијској лествици
 - б) померање и кретање у оквиру постојећег статуса
 - в) пресељавање (миграција) становништва
45. Вертикална покретљивост обухвата:
- а) пресељавања или миграције
 - б) померање по хијерархијској лествици
 - в) померање у оквиру постојећег статуса
46. Просторна покретљивост представља:
- а) померање људи у оквиру постојећег статуса
 - б) пресељавање (миграцију) становништва из села у градове
 - в) померање људи по хијерархијској лествици
47. Друштвени раст је:
- а) увећање истог
 - б) стварање новог
 - в) стварање бољег
48. Друштвени развој је:
- а) стварање бољег

б) стварање новог

в) увећање истог

49. Друштвени напредак је:

а) увећање истог

б) стварање бољег

в) стварање новог

50. Анимизам подразумева:

а) веровање у невидљиве силе природе

б) веровање у демоне

в) веровање у бога

51. Монотеизам је:

а) веровање у једну душу

б) веровање у више богова

в) веровање у једног бога

52. Обичајним и моралним нормама се:

а) регулишу односи између природе и друштва

б) регулишу производни односи

в) регулишу односи између људи

53. Морал је:

а) облик друштвене теорије

б) облик друштвене праксе

в) облик државне управе

54. По степену обавезности, најстроже су:

а) правне норме

б) моралне норме

в) обичајне норме

55. Народ је друштвена заједница коју чини:

а) већа група људи

б) више родова

в) више братстава

г) више удружених племена

56. Елита је:

а) мала група одабраних која заузима врхунске друштвене положаје

б) велика група одабраних са врхунским литерарним способностима

в) средња група одабраних са способним врхунским лидером на челу

57. Културне друштвене установе су:

а) брак и породица

б) држава, странка, лоби

в) спортски клубови, дискотеке, ноћни барови

г) школе, факултети, радио, штампа, болнице, цркве

58. Политика је:

а) вештина управљања друштвом помоћу државних установа и институција

б) вештина управљања друштвом посредством цркве и верских убеђења

в) вештина управљања друштвом посредством тајних удружења

59. Најважнија политичка установа је:

а) академија наука

б) држава

в) министарство за националне мањине

60. Према облику државне владавине разликујемо:

а) робовласничке, феудалне, капиталистичке државе

б) унитарне и федералне државе

в) монархије и републике

61. Право је:

а) систем писаних правила које прописује држава

- б) систем неписаних правила која намећу обичаји
- в) систем изговорених правила које човек сам прописује

62. Политичке партије (странке) су:

- а) парцијалне политичке друштвене групе
- б) глобалне политичке установе
- в) слободна, добровољна удружења грађана
- г) невладине организације

63. Израз демократија означава:

- а) владавину народа
- б) владавину над народом
- в) владавину мањине

64. Друштвене промене према квантитету јесу:

- а) раст и опадање
- б) прогрес и регрес
- в) еволуција, инволуција и аномија

65. По дужини трајања, најтврдокорније су:

- а) правне норме
- б) моралне норме
- в) обичајне норме

66. Традиционални морал се заснива на:

- а) ауторитету обичаја, традиције
- б) личној користи, моралним добрима, благостању
- в) храбрости, верности, искрености
- г) ауторитету прописа и дужности
- д) стварању нових вредности у култури

67. Утилитарни морал се заснива на:

- а) ауторитету обичаја, традиције
- б) личној користи, моралним добрима, благостању
- в) храбрости, верности, искрености
- г) ауторитету прописа и дужности

д) стварању нових вредности у култури

68. Кич је:

- а) врхунско уметничко дело
- б) сурогат уметности
- в) производ сликарске кичице

69. Традиција је:

- а) стварање нових културних вредности
- б) преношење стеченог културног наслеђа

70. Социјализација је:

- а) процес усвајања културе
- б) процес иновирања културе
- в) процес одбацивања културе

71. Бити конформист значи:

- а) понашати се без критичког става
- б) понашати се стваралачки
- в) показивати револт

72. У свакој култури постоји стандардни језик који се другачије назива:

- а) дијалект
- б) жаргон
- в) књижевни језик

73. Култ се нужно везује за:

- а) дуги пост
- б) изговарање молитве
- в) обожавање нечег чулно опипљивог

74. Откривене монотеистичке религије су:

- а) хришћанство, тотемизам и анимизам
- б) будизам, јеврејство, хришћанство и ислам
- в) протестантизам, православље
- г) натурализам, ђаинизам, хришћанство

75. Табу је:

- а) предмет обожавања у натуразму
- б) строга забрана која се сматра светом и натприродном
- в) ритуал у магијском веровању

76. Морал врлина се заснива на:

- а) ауторитету обичаја, традиције
- б) личној користи, моралним добрима, благостању
- в) храбрости, верности, искрености, правичности
- г) ауторитету прописа и дужности
- д) стварању нових вредности у култури

77. Императивни или нормативни морал се заснива на:

- а) стварању нових вредности у култури
- б) личној користи, моралним добрима, благостању
- в) храбрости, верности, искрености
- г) ауторитету прописа и дужности
- д) ауторитету обичаја, традиције

78. Стваралачки или делотворни морал се заснива на:

- а) ауторитету прописа и дужности
- б) личној користи, моралним добрима, благостању
- в) стварању нових вредности у култури
- г) ауторитету обичаја, традиције
- д) храбрости, верности, искрености

79. Традиционална или реалистичка уметност заснива се на:

- а) присуству и видљивости садржаја у делу
- б) одбацивању садржаја и видљиве хармоније

80. Масовну културу одликује:

- а) елитизам
- б) авангардизам
- в) космополитизам

Основи економије

1. Производни односи су:

- а) односи између људи и средстава за рад
- б) односи који се успостављају међу људима у друштвеној производњи
- в) права радника у производњи и друштву

2. Однос производних снага и производних односа одређен је:

- а) степеном развоја производних снага
- б) међусобним утицајем
- в) карактером производних односа

3. Друштвена подела рада представља:

- а) поделу рада у материјалној производњи
- б) професионално опредељење људи да се трајно или за дужи временски период баве одређеном врстом делатности
- в) поделу производње између појединих грана привреде

4. Техничка подела рада обухвата:

- а) поделу производње по предузећима
- б) поделу производње по гранама привреде
- в) поделу унутар предузећа по операцијама рада

5. Настанак и развој друштвене поделе рада утицао је на:

- а) усавршавање производње и пораст продуктивности рада
- б) организацију производње
- в) природну поделу рада

6. Радна снага је:

- а) јединство физичких и умних способности човека и средства за рад
- б) укупан број радника ангажованих у производњи
- в) целокупност физичких и психичких способности човека које он може да користи у процесу производње

7. Најамнина је:

- а) вредност радне снаге изражена у новцу
- б) доходак земљовласника
- в) број радних сати које радник одради у једном дану

8. Укупан друштвени фонд рада састоји се:

- а) _____
- б) _____

9. Расподела друштвеног фонда рада зависи од:

- а) обима и структуре потреба
- б) продуктивности и интензивности рада
- в) учешћа појединца у процесу производње

10. Друштвено потребно радно време је:

- а) време потребно за производњу јединице робе које је на тржишту признато
- б) време неопходно за производњу потребног производа
- в) радно време које је неопходно да се уз просечан степен продуктивности рада и просечан степен интензивности рада произведе јединица робе

11. Продуктивност рада је:

- а) степен трошења радне снаге у јединици времена
- б) стваралачка моћ рада да у јединици времена произведе одређену количину материјалних добара
- в) захтев да се произведе одређена вредност уз што ниже трошкове фактора производње
- г) количина утрошеног минулог и текућег рада

12. Политичка економија изучава:

- а) начине производње материјалних добара
- б) законе друштвене производње
- в) начине производње материјалних добара у одређеној земљи

13. Економски закони су:

- а) закони који делују у друштву и природи
- б) закони који регулишу друштвену репродукцију
- в) закони који уређују организацију друштва

14. Репродукција је:

- а) процес непрекидног обнављања производње
- б) друштвена организација производње
- в) начин на који људи производе

15. Са становишта обима производње у датом временском оквиру репродукција може бити:

- а) _____
- б) _____
- в) _____

16. Фазе друштвене репродукције су:

- а) производња, расподела и размена
- б) расподела, размена и потрошња
- в) производња, расподела, размена и потрошња
- г) производња и потрошња

17. Процес производње је:

- а) процес подмиривања разних човекових потреба
- б) процес између човека и природе при коме се стварају разне употребне вредности
- в) технолошки поступак код добијања неког одређеног производа

18. Потребе су:

- а) жеља за постизањем одређеног циља
- б) осећај мањка или недостатка, те подстицај и тежња да се тај недостатак отклони ради егзистенције и развоја човека
- в) мотиви људи у одређеној ситуацији

19. Натурална производња је:

- а) континуирано произвођење неке робе

- б) ланчана производња производа
- в) облик привређивања у којем постоји директна веза између производње и потрошње

20. Основни чиниоци процеса производње су:

- а) _____
- б) _____
- в) _____

21. Производна функција је:

- а) усклађеност обима производње са структуром људских потреба
- б) зависност производње од обима потрошње
- в) непрекидно обнављање процеса производње у једној друштвеној заједници
- г) однос међузависности између обима производње и ангажованих фактора производње

22. Производне снаге чине:

- а) људи са својим знањем и искуством и предмети рада
- б) људи са својим знањем и искуством и средства за рад
- в) средства за рад и предмети рада

23. Степен продуктивности рада зависи од:

- а) квалификованости и умешности произвођача, развијености средстава за производњу, производних услова, развијености науке, организације производње и самог предузећа
- б) величине производних капацитета и самог предузећа
- в) државе у којој се одвија сама производња

24. Интензивност рада је:

- а) количина производа произведених у једном часу рада
- б) исто што и продуктивност рада
- в) "згуснуто" трошење људске енергије у јединици времена

25. Друштвени производ представља:

- а) материјална добра са којима располаже једно друштво
- б) укупно богатство са којим располаже једно друштво
- в) укупна вредност материјалних добара и услуга произведених у одређеном временском периоду

26. Потребан производ представља:

- а) количину производа која је потребна једном друштву
- б) количину материјалних добара која је довољна за подмирење уобичајених потреба непосредног произвођача
- в) количину производа коју је једно друштво у могућности да произведе

27. Вишак производа је:

- а) количина произведених материјалних добара преко величине потребног производа
- б) количина производа која је намењена тржишту
- в) количина производа која се утроши у процесу производње

28. Потребан рад је:

- а) рад у прописаном радном времену
- б) количина рада утрошена за производњу добара нео-пходних за потрошњу непосредно запослених у производњи
- в) укупна потребна количина рада у једном друштву

29. Вишак рада је:

- а) рад утрошен за производњу вишка производа
- б) количина рада утрошена за производњу намењену тржишту
- в) рад утрошен за производњу већег броја производа

30. Укупна тражња је:

- а) количина производа којом се подмирују све људске потребе
- б) количина робе за коју постоји платежна способност становништва
- в) потребна количина робе у једном друштву

31. Конститутивни елементи тржишта су:

а) _____

б) _____

32. Ако су познати понуда и тражња робе у некој грани, онда је висина тржишне цене одређена односом:

а) тржишне вредности и понуде

б) тржишне вредности и тражње

в) понуде и тражње

33. Економска конкуренција је:

а) борба између економских субјеката за освајање тржишта

б) економска борба између привредних субјеката на тржишту да се остваре што повољнији услови понуде и продаје

в) тежња да се прода што више робе

34. Закон вредности је:

а) основни економски закон производње и расподеле у систему робне производње

б) један од бројних економских закона

в) закон за регулисање ценовних промена

35. Методе стварања вишка вредности су:

а) смањење трошкова производње испод просечних у грани

б) повећање релативне и реалне најамнине

в) апсолутни, релативни и метод екстра вишка вредности

36. Апсолутни вишак вредности настаје:

а) продужењем радног дана

б) бољом организацијом рада

в) повећаном уштедом у раду

37. Релативни вишак вредности настаје:

а) продужењем радног дана

б) скраћењем потребног радног времена

в) повећањем интензитета рада у једном радном дану

38. Екстра вишак вредности настаје:

- а) продужењем радног дана
 - б) поседовањем бољих услова од просечних
 - в) скраћењем потребног радног времена
39. Величина вредности робе одређена је:
- а) величином друштвено потребног радног времена
 - б) величином трошкова производње
 - в) односом понуде и тражње
40. Вишак вредности је:
- а) део новододате вредности који створи радна снага преко величине своје сопствене вредности
 - б) просечна вредност робе произведене у одређеној грани
 - в) вредност једнака вредности робе
41. Образац масе вишка вредности гласи:
- а) $m = \frac{m' \cdot V}{100}$
 - б) $m = \frac{m' / V}{100}$
 - в) $m = m' + V$
42. Апстрактан рад:
- а) одређује вредност робе
 - б) ствара корисна својства робе
 - в) одређује употребну вредност робе
43. Вишак производа служи за:
- а) задовољење егзистенцијалних потреба непосредних произвођача
 - б) непроизводно и неактивно становништво, акумулацију, друштвене резерве
 - в) надокнаду утрошених средстава за производњу
44. Облици организације друштвене производње су:
- а) проширена и константна производња

б) променљива и робна производња

в) натурална и робна производња

45. Роба је: _____

46. Основна својства робе су:

а) употребна вредност и вредност

б) могућност задовољења људских потреба

в) могућност замене за неку другу робу

47. Употребна вредност робе представља:

а) физичко – хемијске особине одређене робе

б) способност робе да задовољи неку човекову потребу

в) одређено упутство за употребу робе

48. Вредност робе представља:

а) цену одређене робе

б) количину апстрактног рада утрошеног за производњу те робе

в) значај одређене робе за друштвену заједницу

49. Тржишна вредност робе је:

а) просечна вредност робе произведена у одређеној грани

б) вредност робе намењене тржишту

в) вредност робе изражена у новцу

50. Цена је:

а) вредност робе на тржишту

б) новчани израз вредности

в) мера употребне вредности робе

51. Величина тржишне вредности робе зависи од:

а) понуде и тражње

б) трошкова производње

в) цене коштања

г) просечног степена продуктивности и интензивности рада

52. Прометна вредност робе је ознака за:

- а) корисност робе
- б) размену способност робе
- в) величину вредности робе

53. Тржиште је:

- а) простор где се роба организовано нуди
- б) место где се организују промоције одређених производа
- в) место где се сусрећу понуда и тражња

54. Укупна понуда је:

- а) количина робе која се у једној земљи нуди на продају у датом временском периоду
- б) количина робе која се налази у привреди једне земље
- в) количина производа која се може произвести у једној земљи

55. Конкретан рад:

- а) одређује прометну вредност
- б) ствара апсолутну вредност
- в) ствара употребну вредност

56. Капитал је:

- а) новац или нека друга вредност
- б) одређена вредност која се оплођује
- в) различите вредности робе или ствари

57. Са становишта обрта капитал се дели на:

- а) ангажовани и утрошени
- б) постојани и променљиви
- в) постојани и стални

58. Обрт капитала је:

- а) један исечак из кружног кретања капитала
- б) способност капитала да се обрће
- в) кретање капитала у токовима производње

59. Органски састав капитала је:

- а) однос између средстава за рад и предмета рада

- б) однос између уложеног и утрошеног капитала
в) однос вредности средстава за производњу према вредности радне снаге условљен техничким саставом капитала
60. Органски састав капитала означава се као однос:
а) $c : v$
б) $v : m$
в) $sp : m$
61. Акумулација капитала се остварује:
а) добијањем повољних кредита
б) издвајањем дела из вишка вредности
в) повећањем капитала кроз одговарајућу штедњу
62. Концентрација капитала је:
а) увећање средстава за производњу
б) увећање индивидуалног капитала путем акумулације
в) спајање мањих капитала
63. Централизација капитала означава:
а) акумулирање капитала
б) увећавање укупног капитала
в) спајање већег броја малих у мањи број крупних капитала
64. Профит је разлика између:
а) уложеног капитала и трошкова
б) тржишне цене и цене коштања
в) укупних трошкова и цене коштања
65. Образац за израчунавање цене коштања гласи:
а) $СК = M + V$
б) $СК = C + V$
в) $СК = C + V + M$
г) $СК = C + M$
66. Доходак земљишног капитала назива се:
а) рабат

- б) најамнина
- в) рента
- г) профит

67. Доходак власника акције _____

68. Камата одређује:

- а) минимални ниво вредности новца
- б) минимални ниво куповне снаге националне валуте
- в) минимални ниво рентабилности пласмана капитала

69. Доходак власника обвезнице је:

- а) рента
- б) дивиденда
- в) камата

70. Национални доходак је новчани израз за:

- а) пренете вредности
- б) новостворене и пренете вредности
- в) новостворене вредности

71. Национални доходак се наменски расподељује на:

- а) амортизацију и акумулацију
- б) личну потрошњу и амортизацију
- в) фонд личне потрошње и фонд акумулације

72. Новац је:

- а) општи еквивалент у размени роба
- б) средство за стицање богатства
- в) средство престижа

73. Функција мере вредности новца је:

- а) новчани израз вредности новца
- б) функција новца која служи да се величина вредности било које робе изрази одређеном количином употребне вредности новчане робе
- в) количина метала садржана у једној новчаној јединици

74. Девалвација је:

- а) смањење количине новца у оптицају
- б) повећање паритета домаће валуте
- в) законско смањење вредности домаће новчане јединице у односу на злато или неку страну валуту

75. Дефлација настаје:

- а) када се у оптицају нађе мања количина новца од потребне
- б) када се у оптицају нађе већа количина новца од потребне
- в) када се смањи вредност домаће валуте у односу на страну

76. Монополи су присутни када на тржишту влада:

- а) савршена конкуренција
- б) несавршена конкуренција
- в) тржишна равнотежа

77. Профитна стопа је:

- а) показатељ степена оплодње укупно уложеног капитала
- б) показатељ утрошеног капитала
- в) показатељ постојаности капитала

78. Образац за израчунавање профитне стопе гласи:

а) $pf' = \frac{m}{V} \cdot 100$

б) $pf' = \frac{m + V}{c} \cdot 100$

в) $pf' = \frac{m}{c + V} \cdot 100$

79. Екстрапрофит је:

- а) профит који је једнак просечном профиту
- б) профит изнад просечног профита
- в) профит који се остварује када је тржишна цена једнака цени производње

80. Ако је тржишна цена једнака цени коштања:

- а) профит је већи од вишка вредности
- б) цена производње је већа од тржишне цене
- в) профит је једнак нули

Економика предузећа

1. Елементи предузећа су:
 - а) производња
 - б) радни колектив, средства за производњу, организација и резултати пословања
 - в) трговина хартијама од вредности
2. Средства за производњу су:
 - а) новчана средства на жиро рачуну
 - б) недовршена производња
 - в) средства за рад и предмети рада
3. Организација рада је:
 - а) складно повезивање делова у целину
 - б) организација транспорта предузећа
 - в) организација радника предузећа
4. Пословна економија представља скуп дисциплина које проучавају:
 - а) пословање банкарских организација
 - б) трговинских организација
 - в) пословање предузећа
5. Функционална подручја пословне економије су:
 - а) рачуноводство и информатика
 - б) банкарство и туризам
 - в) пословна статистика, трговина и саобраћај
 - г) производња, маркетинг, финансије и кадрови
6. Репродукција представља:
 - а) стално запошљавање радника
 - б) стално обнављање процеса производње
 - в) стално инвестирање капитала
7. Мисија предузећа се објашњава као:

- а) основни разлог постојања предузећа и упућује на улогу коју оно треба да има на тржишту
- б) пословна стратегија предузећа
- в) правац развоја предузећа у савременим условима привређивања

8. Резултати пословања предузећа су:

- а) физички производ и услуге предузећа
- б) доходак и вредност производње
- в) физички производ, вредност производње, доходак и добитак

9. Према делатности предузећа су:

- а) комунална и јавна
- б) производна и трговинска
- в) производна и финансијска

10. Према величини предузећа могу бити:

- а) довољна и оптимална
- б) оптимална и максимална
- в) велика, средња и мала

11. Примарне функције предузећа су:

- а) набавка и продаја производа
- б) инвестирање и трговина производима
- в) управљање, руковођење и извршење

12. Управљање предузећем је процес доношења одлука којима се утврђују:

- а) план производње и организације
- б) циљеви, метод за остваривање циљева, услови за остварење циљева и распоређивање резултата
- в) краткорочни и дугорочни планови предузећа

13. Руковођење представља:

- а) превођење управљачких одлука у конкретне радне задатке
- б) руковођење краткорочним и дугорочним плановима

- в) руковођење производњом и инвестицијама
14. Набавну вредност основних средстава чине:
- а) цена коштања основног средства увећана за трошкове превоза и осигурања
 - б) фактурна цена увећана за трошкове превоза, осигурања и монтаже
 - в) продајна цена основних средстава
15. Садашња вредност основних средстава представља њихову:
- а) набавну вредност
 - б) тржишну вредност
 - в) набавну вредност умањену за амортизовану вредност
16. Амортизација је:
- а) књиговодствени трошак
 - б) обртних средстава
 - в) пословних средстава
17. Методе обрачуна амортизације могу бити:
- а) физичка и економска
 - б) трошкова и инвестициона
 - в) временска и функционална
18. Пословне зграде и машине су:
- а) заједничка средства
 - б) основна средства
 - в) пословна средства
19. Обртна средства деле се на:
- а) ствари, права и новчана средства
 - б) ствари и нематеријална средства
 - в) материјална и стална средства
20. Коефицијент обрта служи за:
- а) мерење брзине обрта
 - б) мерење кружења средстава

- в) мерење садашње вредности сталних средстава
21. Носиоци функције руковођења су:
- а) управни одбор предузећа
 - б) руководиоци предузећа од директора до предрадника или референта
 - в) руководиоци производних функција
22. Средства предузећа, према намени, се деле на:
- а) пословна и посебна
 - б) ствари, права, новац
 - в) средства у фази производње и средства у фази промета
23. Пословна имовину чине:
- а) средства резервног фонда
 - б) средства заједничке потрошње
 - в) стална и обртна имовина
24. Према фазама циклуса репродукције средства се деле на:
- а) средства у почетном и завршном облику
 - б) средства у новчаном и робном облику
 - в) средства у почетном робном облику, средства у технолошком процесу и средства у залихама готових производа
25. Према изворима прибављања, средства могу бити:
- а) сопствена и туђа
 - б) из производње и промета
 - в) из производње и режије
26. Ефикасност пословања предузећа је:
- а) успешност укупног функционисања предузећа
 - б) успешност постизања жељених резултата уз минимална улагања
 - в) рационално трошење средстава
27. Ефективност пословања предузећа је:

- а) успешност у погледу остваривања жељених резултата
 - б) успешност у погледу реализације производа
 - в) успешност у погледу обављања производње и продаје производа
28. Коefицијент обрта сопствених средстава је однос између:
- а) вредности ангажованих средстава и вредности обртних средстава
 - б) садашње вредности сталних средстава и амортизације
 - в) нето прихода од реализације и просечних сопствених средстава
29. Нето обртна средства представљају разлику између:
- а) обртних средстава и краткорочних обавеза
 - б) капитала и обртних средстава
 - в) основних и обртних средстава
30. Према власништву извори средстава могу бити:
- а) сопствени и туђи
 - б) краткорочни и дугорочни
 - в) акумулација и позајмљена средства
31. Контрола коришћења средстава може бити:
- а) производна и режијска
 - б) административна и менаџерска
 - в) екстерна и интерна
32. Трошење елемената се испољава као:
- а) трошење амортизације и радне снаге
 - б) трошење материјала и ангажованих елемената процеса рада
 - в) трошење материјала, средстава за рад и радне снаге
33. Трошење материјала у процесу репродукције је:
- а) скоковито
 - б) одједном или постепено
 - в) дисконтинуирано

34. У зависности од фактора, утрошци материјала могу бити:
- а) стварни и стандардни
 - б) плански и ванплански
 - в) производни и непроизводни
35. Организационо условљени утрошци материјала су:
- а) утрошци материјала на организационим радним местима
 - б) утрошци материјала у припремно - завршној фази процеса рада
 - в) шкарт, кало и растур материјала
36. Стварни утрошци средстава за рад су:
- а) утрошци средстава за рад у производњи
 - б) утрошци средстава у производњи и припреми
 - в) хабање, старење и лом и квар средстава за рад
37. Природна подела трошкова обухвата:
- а) природне и неприродне трошкове
 - б) природне и друштвене трошкове
 - в) трошкове материјала, средстава за рад и радне снаге
38. Рентабилност је однос између:
- а) физичког обима производње и трошкова
 - б) оствареног дохотка и коефицијента ангажовања
 - в) оствареног добитка и суме ангажованих средстава
39. Према периоду за који се праве планови предузећа су:
- а) континуални и дисконтинуални
 - б) повремени и привремени
 - в) краткорочни, средњерочни и дугорочни
40. Краткорочни планови се односе на временски период од:
- а) месец дана
 - б) годину дана
 - в) 6 месеци
 - г) две године

41. Средњерочни планови се најчешће праве за период:
- а) од 1 до 2 године
 - б) од 2 до 3 године
 - в) од 3 до 5 година
42. Дугорочни планови се праве за период:
- а) дужи од 5 година
 - б) дужи од 10 година
 - в) дужи од 3 године
43. Стопа акумулативности предузећа се изражава као:
- а) $\frac{\text{акумулација}}{\text{укупни расходи}}$
 - б) $\frac{\text{акумулација}}{\text{добитак}}$
 - в) $\frac{\text{акумулација}}{\text{укупан приход}}$
44. Према местима настанка трошкови се деле на:
- а) режијске и нережијске трошкове
 - б) трошкове израде и режијске трошкове
 - в) производње и промета
45. Према начину преношења на носиоце трошкови се деле на:
- а) ручне и машинске
 - б) режијске и производне
 - в) директне и индиректне
46. Трошкови настали успостављањем и коришћењем капацитета могу бити:
- а) производни и непроизводни
 - б) фиксни и варијабилни
 - в) производни и режијски
47. Наука о управљању представља скуп:

- а) математичких техника моделирања, анализе и решавања управљачких проблема
- б) метода решавања производних проблема
- в) организационих и техничких метода у предузећу

48. Активности управљања су:

- а) координирање, вођење и контролисање
- б) планирање, контролисање и извршење
- в) планирање, организовање, вођење и контролисање

49. Организација у предузећу је:

- а) управљачка активност којом се оптимално комбинују активности и ресурси у целини
- б) складно повезивање функција у целину
- в) оптимално повезивање колектива и средстава

50. Вођење производње је активност којом се:

- а) оптимално користе материјални ресурси предузећа
- б) функција управљања која је усмерена на рационално коришћење људских ресурса
- в) мисија предузећа

51. Маркетинг је:

- а) тржишно оријентисана пословна филозофија која у средиште пажње управљања предузећа ставља потрошача, његове жеље, потребе и навике
- б) пословна оријентација предузећа
- в) пословна функција предузећа која има за циљ да усмери пословање предузећа да га повеже у процесу репродукције са другим привредним субјектима

52. Стратегија управљања је:

- а) управљачка активност предузећа усмерена на избор праваца, метода и инструмената за остварење циљева предузећа

- б) избор метода и праваца активности на оптимизацији финансијског резултата
 - в) избор метода и праваца активности ка проширењу привредне активности предузећа
53. Сопствени извори финансирања предузећа деле се на:
- а) повремене и сталне
 - б) краткорочне и дугорочне
 - в) екстерне и интерне
54. Задаци финансијског менаџера, као носиоца активности управљања финансијама могу бити:
- а) управљање токовима готовине, финансијско планирање и финансијска контрола
 - б) финансијска анализа, планирање и контрола
 - в) управљање развојем, управљање кадровима и финансијска контрола
55. Инструменти маркетинг микса су:
- а) производ, пропаганда и тржиште
 - б) производ, цена, канали дистрибуције и промоција
 - в) цена и продаја производа
56. Технолошка фаза процеса рада је исто што и:
- а) комерцијална фаза
 - б) производња
 - в) технолошки развој
57. Предузеће остварује добитак ако је:
- а) реализација већа од материјалних трошкова
 - б) реализација већа од репродуктивних трошкова
 - в) реализација већа од дохотка
58. Предузеће остварује губитак када је:
- а) реализација производа и услуга мања од материјалних трошкова

- б) утрошена вредност једнака ангажованим средствима
 - в) реализована вредност једнака ангажовању
59. Екстерну контролу спроводе:
- а) државни органи
 - б) органи предузећа
 - в) органи унутрашње контроле
60. Улагања у предузећа су:
- а) улагања у радној снази
 - б) улагања у средствима за производњу
 - в) улагања у опреми
 - г) улагања у новцу, радној снази, опреми и материјалу
61. Резултати рада предузећа су:
- а) коришћење природних ресурса
 - б) физички производ, вредност производње и добитак
 - в) уложена и утрошена средства
62. Функције предузећа разврставају се:
- а) по вертикалном и хоризонталном распореду
 - б) по набавном и продајном распореду
 - в) по производном и непроизводном распореду
63. Општи рачио ликвидности представља однос између:
- а) готовине и краткорочних обавеза
 - б) потраживања и краткорочних обавеза
 - в) обртних средстава и краткорочних обавеза
64. Организација производње обухвата 2 групе припремних активности:
- а) припрему технолошких и организационих фаза
 - б) техничку и оперативну припрема производње
 - в) производну и непроизводну функцију
65. Техничка припрема производње обухвата:

- а) пројектовање и конструкцију производа као и припрему технолошког процеса и поступка
 - б) техничку опремљеност рада
 - в) припрему за оптимално коришћење техничких фактора
66. Менаџер маркетинга обавља операције:
- а) продаје производа
 - б) истраживање тржишта и пропаганда
 - в) продаја, пропаганда, планирање и истраживање тржишта
67. Ортакчко друштво је облик организације два или неколико ортака:
- а) за обављање набавке у земљи или иностранству
 - б) за обављање техничко - технолошких послова
 - в) за обављање свих послова у оквиру пословне организације
68. Финансијски менаџмент је:
- а) пословно подручје управљања и руковођења предузећем
 - б) пословна функција којом се финансијска средства прибављају и алоцирају на употребе којима се најефикасније остварују циљеви предузећа
 - в) пословна активност усмеравања материјалних ресурса у предузећу
69. Основна средства у материјалном облику су:
- а) земљиште, грађевински објекти, засади, машине и сл.
 - б) материјали и полупроизводи
 - в) недовршена производња и готови производи
70. Трошкови се добијају множењем:
- а) утрошака и ценама по јединици утрошка
 - б) утрошака и набавном ценом средстава за производњу
 - в) утрошака и фактурном ценом
71. Шкарт, кало и растур материјала су:
- а) објективно условљени утрошци
 - б) организационо условљени утрошци

в) техничко условљени утрошци

72. Стандардна квалификованост је она квалификованост која обезбеђује:

а) минималне трошкове квалификованости по јединици цене коштања

б) минималне трошкове квалификованости по јединици ангажованих средстава

в) минимални трошкови квалификованости по јединици производа

73. Стандардна организација рада је она организација која обезбеђује:

а) најмање трајање процеса рада по јединици производа

б) најмање ангажовање средстава

в) оптимални добитак предузећа

74. Серијска производња је виши облик производње од:

а) масовне производње

б) линијске производње

в) појединачне производње

75. Ритам производње може бити:

а) континуирана и дисконтинуирана производња

б) скоковит и прогресиван

в) опадајући и дегресиван

76. Резултати пословања предузећа су:

а) физички производ и остварена цена коштања

б) физички производ, вредност производње и добитак

в) вредност производње и висина ангажованих средстава

77. Економски принципи пословања су:

а) принцип продуктивности, економичности и рентабилности

б) принцип сигурности и ликвидности

в) принцип продуктивности и ликвидности

78. Продуктивност рада је однос између:

- а) ангажованих и утрошених средстава
- б) физичког обима производње и утрошака радне снаге
- в) произведене вредности и остварених трошкова

79. Економичност је однос између:

- а) произведене вредности и ангажованих средстава
- б) цене производње и трошкова
- в) физичког обима производње и ангажованих средстава

80. Предузеће је:

- а) кибернетски систем
- б) затворени систем
- в) организациони систем

Математика

1. Дат је бројни низ 3,8,13,18, ...

Одредити:

а) 13-ти члан тј. a_{13}

б) збир првих 10 чланова низа

2. Дат је низ 1,3,9,27, ...

Одредити:

а) шести члан тј. a_{13}

б) збир првих 10 чланова низа

3. Колико чланова аритметичког низа 5,9,13,17,... треба сабрати да би се добио збир 10877 ?

4. Скратити разломак:

$$\frac{x^4 - 4}{x^4 - 13x^2 + 36}$$

5. Израчунај вредност израза:

$$\left(\left(\frac{2}{3} \right)^5 : \left(\frac{2}{3} \right) \right) : \left(\frac{2}{3} \right)^3$$

6. Израчунај вредност израза:

$$\left[(a^{-3})^{-2} : (a^{-2})^4 \right] \cdot \left(a^{-\frac{2}{3}} \right)^{\frac{3}{4}}$$

7. Израчунај вредност израза:

$$\frac{2x^3 - 4x^3}{1 - x^2} \text{ за } x = -\frac{2}{3}$$

8. Решити неједначину:

$$(1 + x)^2 < x(x - 3)$$

9. Израчунати:

а) $(3,42 + 0,758) \cdot 0,9$

б) $\frac{1}{6} \cdot \frac{2}{5} + \frac{2}{5} \cdot \frac{1}{3} + \frac{5}{6} \cdot \frac{2}{5}$

10. Решити неједначину:

$$1 - \frac{2x - 3}{4} \geq \frac{x}{3}$$

11. Решити неједначину:

$$\frac{x - 1}{2} > \frac{x + 1}{3} + 1$$

12. Решити систем једначина:

$$5x - 5 = 2y$$

$$7y + 5 = 6x$$

13. Одредити вредност израза:

$$-a - (+b) - c(-c) \text{ ако је } a = -1, b = 3, c = -3$$

14. Израчунати:

$$2\frac{1}{2} + 3\frac{1}{3} - 4\frac{1}{4} + 5\frac{1}{5}$$

15. Израчунати:

$$14,2 - 7,004 + 145,608 - 59,76$$

16. Израчунати:

а) $3\frac{3}{4} \cdot \left(\frac{3}{5} + \frac{2}{3}\right)$

б) $\left(4 - 3\frac{1}{5}\right) \cdot 7\frac{1}{2}$

17. Решити систем једначина:

$$(x - 2)^2 - 2y = (x - 3)^2$$

$$(y - 1)^2 + 3x = (y + 2)^2$$

18. Одредити параметре m и n , тако да систем

$$(m - 3)x + (n + 2)y = 3$$

$$(n + 2)x - (m - 1)y = 1$$

има решење $(-\frac{1}{2}, -\frac{1}{2})$

19. Ако се трострукој вредности неког броја дода $\frac{3}{4}$ тог броја добија се број 17. Који је то број?

20. Збир 2 броја износи 76, а њихов количник $\frac{27}{11}$. Који су то бројеви?

21. Израчунај вредност израза:

$$\frac{(3m^2 - 6m) + 2}{m^2 + m + 2} \text{ за } m = -\frac{2}{3}$$

22. Ако је $f(x) = -2 + 6x + 3x^2 - 4x^3$ израчунај:

а) $f(-2)$

б) $f(3)$

23. Одредити непознату из пропорције:

а) $2,5 : x = -0,5 : 4$

б) $m : \frac{5}{4} = 2\frac{2}{5} : \frac{1}{4}$

24. Решити квадратну једначину:

$$x^2 + 7x + 13 = 0$$

25. Решити квадратну једначину:

$$\frac{3x+2}{3} = \frac{x-7}{2x+1}$$

26. Решити систем једначина:

$$3x^2 + y^2 = 7$$

$$\underline{5x^2 - 2y^2 = -3}$$

27. Скицирати график ф-је:

$$y = x^2 - 8x + 7$$

28. Решити неједначину:

$$x^2 - 4x + 3 < 0$$

29. Ако 8,2m текстила стаје 56дин, колико ће платити 11m истог материјала.

30. Решити једначину:

$$6(2x - 9) - 3 = 3(4 + x)$$

31. Решити једначину:

$$\frac{m+3}{4} - \frac{m-4}{5} = 0$$

32. Решити систем једначина:

$$x^2 - y^2 = 5$$

$$x^2 + y = 11$$

33. Решити једначину:

$$3 - (x - 2)(1 - x) = x(x - 3)$$

34. Решити квадратну једначину:

$$3x^2 + 4x - 7 = 0$$

35. Скицирати график ф-је:

$$y = \left(\frac{1}{2}\right)^x$$

36. Скицирати график ф-је:

$$y = \log_2 x$$

37. Решити једначину:

$$\log x = 2\log 4 + \frac{1}{3}\log 27 - \frac{1}{2}\log 64$$

38. Решити једначину:

$$\log_2 \frac{1-x}{1+x} = 1$$

39. Написати првих 6 чланова бројног низа са општим чланом

$$a_n = \frac{3n + (-1)^n}{2n}$$

40. Скицирати график функције:

$$y = -x^2 + 4x$$

Српски језик и књижевност

1. Граматичка категорија *надеж* јесте:
 - а) само морфолошка категорија
 - б) и морфолошка и синтаксичка категорија
 - в) класификациона категорија
2. Напиши назив и значење падежа у коме су употребљене именице у реченици:
*Купио је соли и шећера*_____
3. Уз које се облике именских речи употребљавају предлози:
 - а) пред_____
 - б) по_____
 - в) према_____
4. Термин *конгруенција* означава:
 - а) правила употребе језика у друштвеним ситуацијама
 - б) речи које имају функцију да повежу језичке јединице у синтаксичке конструкције
 - в) слагање облика променљивих речи у синтаксичким конструкцијама
5. Одреди начин слагања предиката са субјектом у следећим реченицама:
 - а) Судија је заказао расправу_____
 - б) Судије су заказале расправе_____
 - в) Судије су заказали расправе_____
6. Синтакса је наука о:
 - а) реченици
 - б) речима
7. Одреди тип односа простих реченица у следећим сложеним реченицама:

Драган је рекао да ће сутра доћи на ручак

Уписаћемо се тамо где буде било слободних места

Сви су дошли на забаву, једино Милан није дошао

8. Смедерево је град на Дунаву.

Синоћ је тамо пао град.

Подвучене речи су:

а) синоними

б) хомоними

в) пароними

9. Упиши *антониме* следећих речи:

вредан _____

вештачки _____

говорити _____

динамичан _____

10. Одреди значење следећих страних суфикса:

интер _____

контра _____

супер _____

хидро _____

анти _____

хроно _____

11. Модерна или модернизам је књижевни правац који се јавља крајем:

а) XIV

б) XVIII

в) XIX

12. Наведи аутора стихова и назив песме:

*О мили часи, како сте далеко!
Ви драга лица ишчезла сте давно!
Пуста је соба... Моје срце тавно...
И без вас више ја среће не стеко...*

Аутор: _____

Песма: _____

13. Трагична личност, боем и “уклети песник”. Утопио се за време Првог светског рата у торпедованој лађи. Његове песме *Можда спава*, *Нирвана* и *Тамница*, објављене су у збирци *Утопљене душе*, спадају у врхове српске поезије.

Песник је: _____

14. Наш једини добитник Нобелове награде за књижевност је писац: _____

Награђено дело је роман: _____

15. Роман „*Проклета авлија*“ Иве Андрића има:

- а) степенасту композицију
- б) прстенасту композицију
- в) паралелну композицију

16. Ко су наратори у роману „*Проклета авлија*“?

17. “*Свијет ми је одједном постао тајна, и ја свијету, стали смо један према другоме, зачуђено се гледамо, не распознајемо се, не разумијемо се више...*”

Ово је одломак из романа:

- а) Корени
- б) Дервиш и смрт
- в) Проклета авлија

Како се зове главни јунак романа: _____

18. *”Ја нисам бог.*

*само је он моћан толико
да прашта,
само о њему не говори нико
да је слаб кад опрости
и да је кривицу саучесник...”*

Аутор ових стихова је:

- а) Исидора Секулић
- б) Десанка Максимовић
- в) Бранко Миљковић

Основни мотив песме је:

- а) праштање
- б) освета
- в) љубав

19. У збирци песама *„Тражим помиловање“*, песникиња води лирски дијалог са Закоником:

- а) Стефана Немање
- б) Краља Милутина
- в) Цара Душана

20. Хазарски речник Милорада Павића написан је у виду три књиге:
Наведите њихове називе:

21. Из акростиха посланице деспота Стефана Лазаревића ишчитавамо наслов дела:

- а) *„Слово љубве“*
- б) *„Похвала кнезу Лазару“*
- в) *„Житије светога Саве“*

22. Дубровачки петраркисти су:

- а) Алекса Шантић и Јован Дучић
- б) Миодраг Павловић и Бранко Миљковић

в) Шишко Менчетић и Џоре Држић

23. Подвуци називе источнословенских језика:

пољски, македонски, словеначки, украјински, белоруски, бугарски, словеначки, руски

24. „Живот и прикљученија“ Доситеја Обрадовића је:

а) драма у ужем смислу

б) аутобиографија

в) роман

25. Вуков сарадник на изради првог издања „Српског рјечника“ из 1818. године био је:

а) Сава Мркаљ

б) Јернеј Копитар

в) Ђуро Даничић

26. Главни јунаци „Горског вијенца“ носиоци Његошевог погледа на чојство и јунаштво су:

а) владика Данило и игуман Стефан

б) Вук Мићуновић и Вук Мандушић

в) војвода Драшко и кнез Роган

27. Напиши облик локатива множине именице *тренутак*:

_____ и одреди како се зову три гласовне алтернације у том облику:

1. _____ 2. _____

3. _____

28. У „*Коренима*“ Добрице Ћосића Ђорђе Катић је:

а) радикалски првак

б) грана која се суши на породичном стаблу Катић

в) српски интелектуалац са Србоне

29. Које дело представља манифест (програм) српског експресионизма, познатог под називом суматраизам, и ко је творац:

а) Дело: _____

б) Писац: _____

30. Напиши скраћенице од следећих речи:

такозвани _____

доктор _____

на пример _____

госпођа _____

31. Које су гласовне промене извршене у следећим речима:

Деоба _____

Дружина _____

Грубљи _____

32. Које су фазе (елементи композиције) развоја драмске радње:

33. Књижевни правац који непосредно претходи романтизму је

а) реализам

б) натурализам

в) класицизам

г) просвећеност

34. Наведи из ког су Андрићевог дела ликови: *Карађоз*, *Ћамил*, *Фра Петар*.

35. Препознај из ког књижевног дела је наведени одломак и ко је аутор тог дела:

*Мало руках, малена и снага,
једна сламка међу вихорове
сирак тужан без нигдје никога?!
Моје племе сном мртвијем спава,
суза моја нема родитеља,
нада мном је небо затворено,
не прима ми плача ни молитве;
у ад ми се свијет претворио,*

а сви људи паклени духови.

Дело: _____

36. Заокружи слово испред поредбене (начинске) зависне реченице:

- а) *Гледао сам га како долази.*
- б) *Радим онако како су ме научили.*
- в) *Питали су ме како сам се за то одлучио.*

37. У следећој реченици подвуци неправи објекат:

Поклонио је другу тркачки бицикл.

38. У свом основном значењу метафора је:

- а) скраћено поређење
- б) продужено поређење
- в) изостављање реченичних делова који се подразумевају
- г) заснована на супротном значењу речи или појмова

39. Један од наведених српских писаца није познат по комедијама:

- а) Бранислав Нушић
- б) Милован Глишић
- г) Душко Ковачевић
- д) Јован Стерија Поповић

40. Епохи *хуманизма и ренесансе* не припадају:

- а) Данте Алигијери
- б) Молијер
- в) Виљем Шекспир
- г) Марин Држић

Филозофија

1. Филозофија је:
 - а) рационално, методско и системско испитивање стварности
 - б) животна мудрост
 - в) знање о истини
 2. Филозофија је настала у:
 - а) Риму
 - б) Египту
 - в) Грчкој
 3. Наука је:
 - а) духовна делатност
 - б) разумско знање о свету и природи
 - ц) суштина целокупне стварности
 4. Логика је филозофска дисциплина која се бави:
 - а) појавама и аргументима
 - б) проблемима друштвене природе
 - в) основним облицима мишљења, појмовима, судовима и ваљаним поступцима закључивања
 5. Античка филозофија се дели на:
 - а) грчки и хеленистичко- римски период
 - б) византијски и римски период
 - в) хеленски и микенски период
 6. Иронијску тврдњу *знам да ништа неznam* изјавио је:
 - а) Питагора
 - б) Сократ
 - в) Хераклит
 7. Хедонизам је:
 - а) етички став према коме је телесно и духовно задовољство највиша вредност
-

- б) филозофско становиште по коме сви људи исто вреде
- в) знање до кога се долази мишљењем

8. Јеванђеље је *Добра вест* тј. објављење божијег доласка на земљу садржи више блиских делова о Исусу Христу у *Новом завету* и то:

- а) 5
- б) 9
- в) 4

9. Црква је:

- а) друштво просветљених у вери,
- б) допирање до коначне истине
- в) живот са Богом у себи

10. Платон је био ученик:

- а) Хераклитов
- б) Питагорин
- ц) Сократов

11. Најважнији државни облици су:

- а) аристократија, тимократија, олигархија, демократија и тиранија
- д) аристократија, демократија, тиранија и бирократија
- е) олигархија, бирократија и демократија

12. Први систематичар филозофије био је:

- а) Аристотел
- б) Сократ
- в) Платон

13. Схолистика представља:

- а) средњовековну хришћанску филозофију која се бави односом вере и разума
- б) знање које одговара људском разуму
- в) схватање према коме Бог прожима природу

14. Пагани су:

- а) хришћани
 - б) јереси
 - в) незнабошци, нехришћани
15. Модерна европска култура, тиме и филозофија почиње са:
- а) ренесансом
 - б) реализмом
 - в) емпиризмом
16. Оснивач рационализма је:
- а) Декарт
 - б) Бекон
 - в) Кант
17. Творац прве модерне *Утопије* био је:
- а) Макијавели
 - б) Томас Мор
 - в) Томазо Кампанела
18. Аутор утопијског дела *Град Сунца* је:
- а) Томас Мор
 - б) Томазо Кампанела
 - в) Хуго Гроцијус
19. Чувену реченицу *Инак се окреће* изговорио је:
- а) Никола Коперник
 - б) Ђордано Бруно
 - в) Галилео Галилеј
20. Аутор дела *Математички принципи филозофије природе* је:
- а) Исак Њутн
 - б) Питагора
 - в) Алберт Ајнштајн
21. Рационализам представља:
- а) учење у филозофији по коме се сви проблеми решавају снагом разума

- б) верски покрет
 - в) једини прави извор сазнања
22. Природно право је:
- а) скуп државних Закона
 - б) право које је више од људских прописа
 - ц) део практичне филозофије
23. Друштвена моћ представља:
- а) однос снага у политичкој заједници или друштвеној групи
 - б) способност наметања туђе воље
 - ц) филозофска дисциплина
24. Филозофска дела *Начела филозофије* и *Реч о методи* написао је:
- а) Барух де Спиноза
 - б) Лајбниц
 - ц) Рене Декарт
25. Најважнији представници рационализма су:
- а) Кант, Хегел
 - б) Платон, Питагора, Аристотел
 - ц) Декарт, Спиноза, Лајбниц
26. *Мислим дакле постојим* су речи:
- а) Сократа
 - б) Декарта
 - в) Хегела
27. Метода научног истраживања која се састоји у разлагању целине на делове назива се:
- а) анализа
 - б) синтеза
 - в) дедукција
28. Импресија је:
- а) оно што осећамо помоћу чула
 - б) размишљање и управљање

в) утисци, оно чиме се срећемо приликом посматрања спољашњег света или само посматрања

29. Просветитељство представља:

- а) уверење о самосталности људског разума
- б) покрет у европској култури
- в) проблем веродостојног посматрања

30. Енциклопедија је:

- а) збирка знања једне науке или више наука
- б) систематизација знања
- ц) филозофско схватање

31. Рефлексија представља:

- а) чулни доживљај спољашњег света
- б) логички проблем који се састоји у јединственој тврдњи
- ц) размишљање, мисаоно посматрање свесне активности

32. Атеизам је:

- а) одбацивање религије
- б) политичка теорија
- ц) стање у друштву

33. Суверинитет представља:

- а) врховну власт
- б) неутуђиву власт
- ц) сталну и неутуђиву власт изнад које нема више власти

34. Либерализам се дефинише као:

- а) политичка теорија по којој су основне вредности индивидуалне слободе човека
- б) претпостављено првобитно стање друштва
- ц) филозофско схватање слободе човека

35. Аутор *Критике чистог ума* је:

- а) Адам Смит
- б) Џон Стјуарт Мил

ц) Имануел Кант

36. Дијалектика подразумева противуречност која се састоји у средишту свега умног и предпоставља:

- а) дијалектички развој
- б) сталну развојност тј. настајање, односно прелажење из једног облика у други
- ц) јединство ума и разума у апсолуту

37. Постулат је:

- а) став који се нужно мора предпоставити иако се не може доказати
- б) моћ правила
- ц) нужне предпоставке моралног деловања

38. Прагматизам је:

- а) филозофско схватање
- б) филозофски правац
- ц) метод решавања теоријских спорова

39. Традиција представља:

- а) преношење знања, обичаја и начина живота са поколења на поколење
- б) преношење мишљења и начин живота
- ц) филозофска доктрина о начину живота

40. Егзистенција означава:

- а) смисао живота
- б) начин постојања
- ц) специфичан начин људског постојања

**ЖЕЛИМО ДА ВАМ СТУДИЈЕ НА ЕКОНОМСКОМ
ФАКУЛТЕТУ ОСТАНУ У ЛЕПОЈ УСПОМЕНИ**